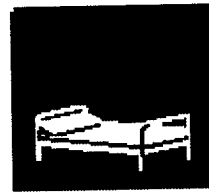

E. 13^a

E. 13^b

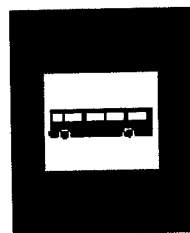
E. 14^a

E. 14^b

E. 14^c

E. 15

E. 16

E. 17^a

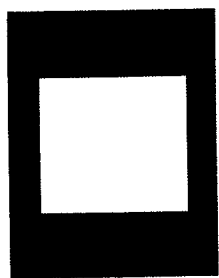
E. 17^b

E. 18^a

E. 18^b

F

F, 1^aF, 1^bF, 1^c

F, 2

F, 3

F, 4

F, 5

F, 6

F, 7

F, 8

F, 9

F, 10

F, 11

F, 12

F, 13

Radio
HR3
89,3
F
F, 14

WC

F, 15

F, 16

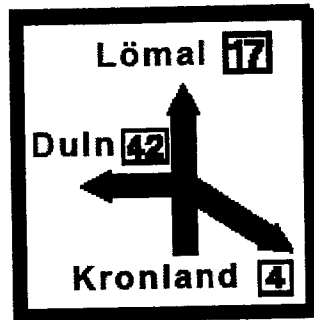
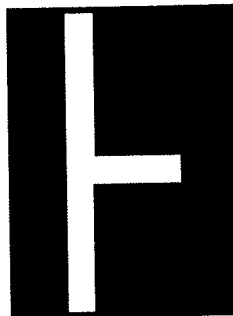
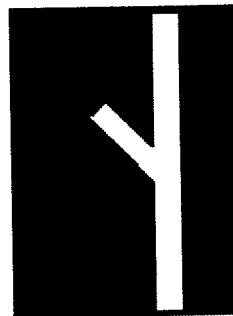

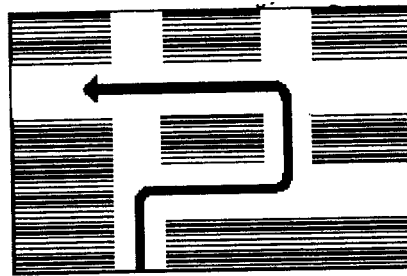
S.O.S.

F, 17

F, 18

G, 1^aG, 1^bG, 1^cG, 2^aG, 2^b

G, 3

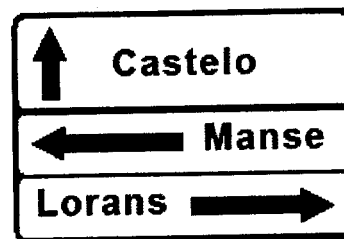
G, 4^a

G, 4^b

G, 4^c

G, 5

G, 6^a

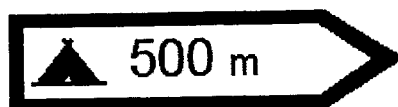

G, 6^b

G, 6^c

G, 7

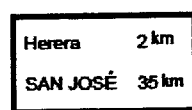
G, 8

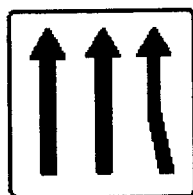
G, 9a

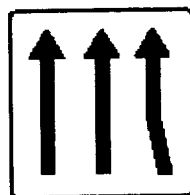
G, 9b

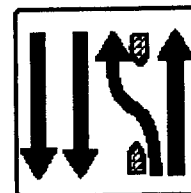
G, 10

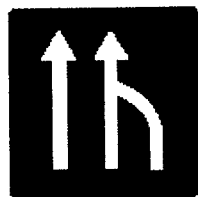
G, 11a

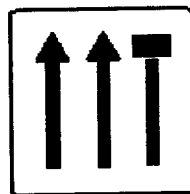
G, 11b

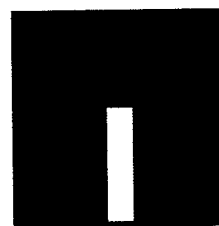
G, 11c

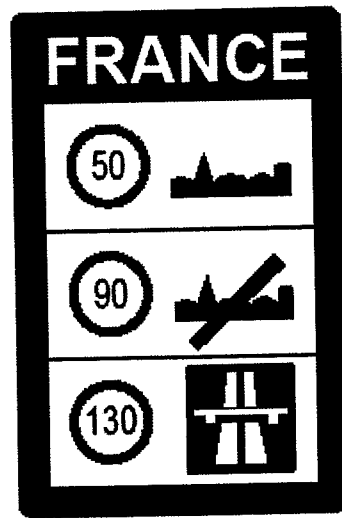
G, 12a

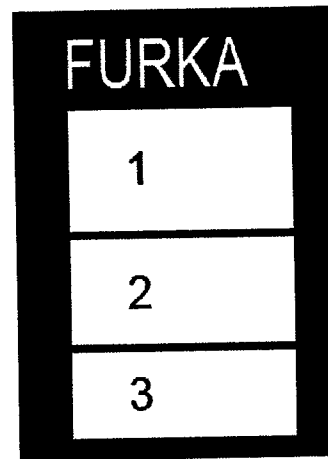
G, 12b

G, 13

G, 14

G, 15

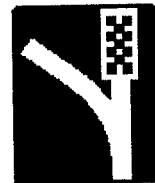
G, 16

G, 17

G, 18

G, 19

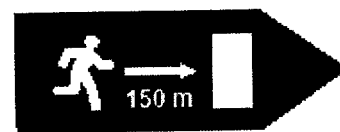
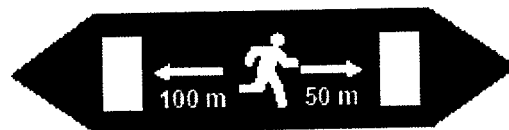

G, 20

G, 21

G, 22^aG, 22^bG, 22^c

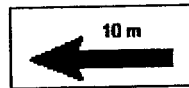
G, 23^aG, 23^bG, 24^aG, 24^bG, 24^c

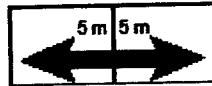
H, 1

H, 2

H, 3^a

H, 3^b

H, 3^c

H, 4^a

H, 4^b

H, 4^c

H, 5^a

H, 5^b

H, 6

H, 7

H, 8

H, 9

ΜΕΡΟΣ II
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΥΜΠΛΗΡΟΥΣΑ ΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΙΚΗ ΣΗΜΑΝΣΗ ΚΑΙ
ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ 1968
ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ ΣΤΗ ΒΙΕΝΝΗ ΤΗΝ 1^η ΜΑΙΟΥ 1971

ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΥΜΠΛΗΡΟΥΣΑ ΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΙΚΗ ΣΗΜΑΝΣΗ ΚΑΙ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ Η ΟΠΟΙΑ ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΕ ΠΡΟΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΤΗ ΒΙΕΝΝΗ ΣΤΙΣ 8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1968

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη, τα οποία είναι επίσης μέρη της σύμβασης για την οδική σήμανση και σηματοδότηση η οποία κατατέθηκε προς υπογραφή στη Βιέννη στις 8 Νοεμβρίου 1968, τα οποία επιθυμούν να επιτύχουν μεγαλύτερη ομοιομορφία στους κανόνες που διέπουν την οδική σήμανση και σηματοδότηση καθώς και τα σύμβολα και τις οδικές διαγραμμίσεις στην Ευρώπη, συμφώνησαν τα εξής:

ΑΡΘΡΟ 1

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη, τα οποία είναι επίσης Μέρη της Σύμβασης για την Οδική Σήμανση και Σηματοδότηση η οποία κατατέθηκε προς υπογραφή στη Βιέννη στις 8 Νοεμβρίου 1968, θα λάβουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλίσουν ότι το σύστημα οδικής σήμανσης και σηματοδότησης και των οδικών διαγραμμίσεων που εφαρμόζεται επί των εδαφών τους συμφωνεί προς τις διατάξεις του παραρτήματος της παρούσας Συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 2

1. Η παρούσα Συμφωνία θα είναι κατατεθειμένη έως τις 30 Απριλίου 1972 προς υπογραφή από τα Κράτη που προσυπογράφουν τη Σύμβαση για την Οδική Σήμανση και Σηματοδότηση η οποία κατατέθηκε προς υπογραφή στη Βιέννη στις 8 Νοεμβρίου 1968, ή τα οποία έχουν προσχωρήσει σε αυτήν και είναι είτε μέλη της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη ή έχουν γίνει δεκτά στην Επιτροπή με την ιδιότητα του συμβούλου σύμφωνα με την παράγραφο 8 των σχετικών όρων της Επιτροπής.
2. Η παρούσα Συμφωνία θα υπόκειται σε επικύρωση κατόπιν της εκ του ενδιαφερόμενου Κράτους επικύρωσης της Σύμβασης για την Οδική Σήμανση και Σηματοδότηση η οποία κατατέθηκε προς υπογραφή στη Βιέννη στις 8 Νοεμβρίου 1968, ή της προσχώρησής του σε αυτήν. Οι πράξεις επικύρωσης θα κατατεθούν στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.
3. Η παρούσα Συμφωνία θα παραμείνει κατατεθειμένη για προσχώρηση από οποιοδήποτε από τα Κράτη τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου τα οποία αποτελούν Συμβαλλόμενα Μέρη της Σύμβασης για την Οδική Σήμανση και Σηματοδότηση η οποία κατατέθηκε προς υπογραφή στη Βιέννη στις 8 Νοεμβρίου 1968. Οι πράξεις προσχώρησης θα κατατεθούν στον Γενικό Γραμματέα.

ΑΡΘΡΟ 3

1. Οποιοδήποτε Κράτος δύναται, κατά το χρόνο υπογραφής ή επικύρωσης της παρούσας συμφωνίας, ή προσχώρησης σε αυτήν, ή σε οποιοδήποτε μεταγενέστερο χρόνο, να δηλώσει με ειδοποίηση απευθυνόμενη προς τον Γενικό Γραμματέα ότι η Συμφωνία θα εφαρμόζεται επί όλων ή επί οποιουδήποτε εκ των εδαφών για τις διεθνείς σχέσεις των οποίων είναι αυτό υπεύθυνο. Η εφαρμογή της Συμφωνίας επί του εδάφους ή των εδαφών που κατονομάζονται στην ειδοποίηση θα αρχίσει τριάντα ημέρες μετά την παραλαβή αυτής από τον Γενικό Γραμματέα ή κατά την ημερομηνία θέσης σε ισχύ της Συμφωνίας για το Κράτος που προβαίνει στην ειδοποίηση, αναλόγως ποια ημερομηνία είναι μεταγενέστερη.
2. Οποιοδήποτε Κράτος το οποίο έχει προβεί σε δήλωση κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου δύναται σε οποιοδήποτε μεταγενέστερο χρόνο να δηλώσει με ειδοποίηση απευθυνόμενη προς τον Γενικό Γραμματέα ότι η Συμφωνία θα παύσει να εφαρμόζεται στο έδαφος που κατονομάζεται στην ειδοποίηση και η Συμφωνία θα παύσει να εφαρμόζεται στο έδαφος αυτό ένα έτος μετά την ημερομηνία παραλαβής της ειδοποίησης από τον Γενικό Γραμματέα.

ΑΡΘΡΟ 4

1. Η παρούσα Συμφωνία θα τεθεί σε ισχύ δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία κατάθεσης της δέκατης πράξης επικύρωσης ή προσχώρησης.
2. Για κάθε Κράτος που επικυρώνει τη Συμφωνία αυτή ή προσχωρεί σε αυτήν μετά την κατάθεση της δέκατης πράξης επικύρωσης ή προσχώρησης, η Συμφωνία θα αρχίσει να

ισχύει δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία κατάθεσης από το Κράτος αυτό της πράξης επικύρωσης ή προσχώρησής του.

3. Εάν η εφαρμοστέα σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου ημερομηνία έναρξης της ισχύος προηγείται εκείνης που απορρέει από την εφαρμογή του άρθρου 39 της Σύμβασης για την Οδική Σήμανση και Σηματοδότηση η οποία κατατέθηκε προς υπογραφή στη Βιέννη στις 8 Νοεμβρίου 1968, η παρούσα Συμφωνία θα αρχίσει να ισχύει υπό την έννοια της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου κατά τη μεταγενέστερη εκ των δύο αυτών ημερομηνιών.

ΑΡΘΡΟ 5

Με την έναρξη ισχύος της παρούσας Συμφωνίας, καταργούνται και αντικαθίστώνται, στις μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών σχέσεις, οι διατάξεις σχετικά με το Πρωτόκολλο για την Οδική Σήμανση και Σηματοδότηση οι οποίες περιέχονται στην Ευρωπαϊκή Συμφωνία που συμπληρώνει τη Σύμβαση για την Οδική Κυκλοφορία και το Πρωτόκολλο για την Οδική Σήμανση και Σηματοδότηση του 1949, που υπογράφηκε στη Γενεύη στις 16 Σεπτεμβρίου 1950, στην Συμφωνία επί της Σήμανσης Οδικών Έργων που υπογράφηκε στη Γενεύη στις 16 Δεκεμβρίου 1955, και στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τις Διαγραμμίσεις των Οδών που υπογράφηκε στη Γενεύη στις 13 Δεκεμβρίου 1957.

ΑΡΘΡΟ 6

1. Μετά την επί δώδεκα μήνες ισχύ της παρούσας Συμφωνίας, οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος δύναται να προτείνει μία ή περισσότερες τροποποιήσεις στη Συμφωνία. Το κείμενο οποιασδήποτε προτεινόμενης τροποποίησης, συνοδευόμενο από επεξηγηματικό μνημόνιο, πρέπει να διαβιβάζεται στον Γενικό Γραμματέα, ο οποίος θα το κοινοποιεί προς όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα έχουν τη δυνατότητα να τον πληροφορήσουν εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία κυκλοφορίας αυτού εάν: α) αποδέχονται την τροποποίηση, ή β) απορρίπτουν την τροποποίηση, ή γ) επιθυμούν να συγκληθεί διάσκεψη για να εξετασθεί η τροποποίηση. Ο Γενικός Γραμματέας θα διαβιβάζει επίσης το κείμενο της προτεινόμενης τροποποίησης στα λοιπά Κράτη που αναφέρονται στο άρθρο 2 της παρούσας Συμφωνίας.
2. (α) Κάθε προτεινόμενη τροποποίηση η οποία κοινοποιείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου θα θεωρείται ότι γίνεται δεκτή εάν εντός της αναφερόμενης στην προηγούμενη παράγραφο δωδεκάμηνης περιόδου λιγότερα από το ένα τρίτο των Συμβαλλομένων Μερών πληροφορήσουν τον Γενικό Γραμματέα είτε ότι απορρίπτουν την τροποποίηση, είτε ότι επιθυμούν τη σύγκληση διάσκεψης προς εξέταση αυτής. Ο Γενικός Γραμματέας θα ειδοποιεί όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη σχετικά με κάθε αποδοχή ή απόρριψη οποιασδήποτε προτεινόμενης τροποποίησης και σχετικά με τα αιτήματα περί σύγκλησης διάσκεψης. Εάν ο συνολικός αριθμός των εν λόγω απορρίψεων και αιτημάτων που έχουν ληφθεί εντός της δωδεκάμηνης περιόδου είναι μικρότερος από το ένα τρίτο του συνολικού αριθμού των Συμβαλλομένων Μερών, ο Γενικός Γραμματέας θα ειδοποιεί όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη ότι η τροποποίηση θα τεθεί σε ισχύ έξι μήνες μετά την εκπνοή της αναφερόμενης στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου δωδεκάμηνης περιόδου για όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη πλην εκείνων τα οποία, κατά την καθορισθείσα περίοδο, απέρριψαν την τροποποίηση ή αιτήθηκαν τη σύγκληση διάσκεψης προς εξέταση αυτής.
(β) Οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος το οποίο, κατά τη διάρκεια της εν λόγω δωδεκάμηνης περιόδου, απέρριψε προταθείσα τροποποίηση ή αιτήθηκε τη σύγκληση διάσκεψης προς συζήτηση αυτής δύναται σε οποιονδήποτε χρόνο κατόπιν της λήξης της εν λόγω περιόδου να ειδοποιήσει τον Γενικό Γραμματέα ότι αποδέχεται την τροποποίηση, ο δε Γενικός Γραμματέας θα κοινοποιεί αυτές τις ειδοποιήσεις προς όλα τα λοιπά Συμβαλλόμενα Μέρη. Η τροποποίηση θα τίθεται σε ισχύ, ως προς το Συμβαλλόμενο Μέρος το οποίο ειδοποίησε περί της αποδοχής αυτής, έξι μήνες μετά την ημερομηνία κατά την οποία ο Γενικός Γραμματέας έλαβε την ειδοποίηση.
3. Εάν προτεινόμενη τροποποίηση δεν έχει γίνει δεκτή σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου και εάν εντός της καθοριζόμενης στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου δωδεκάμηνης περιόδου λιγότερα από τα μισά από το συνολικό αριθμό των Συμβαλλομένων Μερών πληροφορήσουν τον Γενικό Γραμματέα ότι απορρίπτουν την προτεινόμενη τροποποίηση, και εάν τουλάχιστον το ένα τρίτο του συνολικού αριθμού των Συμβαλλομένων Μερών, αλλά όχι λιγότερα από πέντε, τον πληροφορήσουν ότι την αποδέχονται ή ότι επιθυμούν τη σύγκληση διάσκεψης προς εξέταση αυτής, ο Γενικός Γραμματέας θα συγκαλεί διάσκεψη για τον σκοπό της εξέτασης της προτεινόμενης τροποποίησης ή κάθε άλλης πρότασης η οποία μπορεί να υποβληθεί σε αυτόν σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου.

4. Εάν συγκληθεί διάσκεψη σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, ο Γενικός Γραμματέας θα προσκαλέσει σε αυτήν όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη και τα λοιπά Κράτη που αναφέρονται στο άρθρο 2 της παρούσας Συμφωνίας. Θα ζητήσει από όλα τα Κράτη που έχουν προσκληθεί στη Διάσκεψη να υποβάλουν σε αυτόν, έξι τουλάχιστον μήνες πριν την ημερομηνία έναρξης αυτής, οποιεσδήποτε προτάσεις τις οποίες τυχόν επιθυμούν να εξετάσει η Διάσκεψη επιπλέον της προτεινόμενης τροποποίησης και θα κοινοποιεί τις προτάσεις αυτές, τρεις τουλάχιστον μήνες πριν την ημερομηνία έναρξης της Διάσκεψης, σε όλα τα Κράτη που έχουν προσκληθεί στη Διάσκεψη.
5. (a) Οποιαδήποτε τροποποίηση της παρούσας Συμφωνίας θα θεωρείται ότι έχει γίνει δεκτή εάν υιοθετηθεί από πλειοψηφία των δύο τρίτων των Κρατών που εκπροσωπούνται στη Διάσκεψη, υπό τον όρο ότι στην πλειοψηφία αυτή περιλαμβάνονται τα δύο τρίτα τουλάχιστον των Συμβαλλομένων Μερών που εκπροσωπούνται στη Διάσκεψη. Ο Γενικός Γραμματέας θα ειδοποιεί όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη σχετικά με την υιοθέτηση της τροποποίησης, και η τροποποίηση θα τίθεται σε ισχύ δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία της εν λόγω ειδοποίησης για όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη πλην εκείνων τα οποία, κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, ειδοποίησαν τον Γενικό Γραμματέα ότι απορρίπτουν την τροποποίηση.
(b) Συμβαλλόμενο Μέρος το οποίο έχει απορρίψει τροποποίηση κατά τη διάρκεια της εν λόγω δωδεκάμηνης περιόδου, δύναται σε οποιονδήποτε χρόνο να ειδοποιήσει τον Γενικό Γραμματέα ότι αποδέχεται την τροποποίηση, και ο Γενικός Γραμματέας θα κοινοποιήσει την ειδοποίηση αυτή προς όλα τα λοιπά Συμβαλλόμενα Μέρη. Η τροποποίηση θα τίθεται σε ισχύ, ως προς το Συμβαλλόμενο Μέρος που ειδοποίησε περί της αποδοχής, έξι μήνες μετά την παραλαβή της ειδοποίησης από τον Γενικό Γραμματέα ή κατά το πέρας της εν λόγω δωδεκάμηνης περιόδου, αναλόγως ποια ημερομηνία είναι μεταγενέστερη.
6. Εάν η προτεινόμενη τροποποίηση δε θεωρείται ότι έγινε δεκτή σύμφωνα με την παράγραφο 2 της παρούσας Συμφωνίας και εάν δεν πληρούνται οι καθοριζόμενοι στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου όροι για την σύγκληση διάσκεψης, η προτεινόμενη τροποποίηση θα θεωρείται ότι απορρίφθηκε.
7. Ανεξαρτήτως της καθοριζόμενης στις παραγράφους 1-6 του παρόντος άρθρου διαδικασίας τροποποίησης, το παράρτημα της παρούσας Συμφωνίας δύναται να τροποποιηθεί κοινή συναινέσει μεταξύ των αρμοδίων διοικήσεων όλων των Συμβαλλομένων Μερών. Εάν η διοίκηση ενός Συμβαλλόμενου Μέρους δηλώσει ότι η εσωτερική νομοθεσία του το υποχρεώνει να υποβάλει τη συναίνεση αυτού στη χορήγηση ειδικής εξουσιοδότησης ή στην έγκριση νομοθετικού σώματος, η αρμόδια διοίκηση του εν λόγω Συμβαλλόμενου Μέρους θα θεωρείται ότι συναινεί στην τροποποίηση του παραρτήματος μόνο εφόσον ειδοποιήσει τον Γενικό Γραμματέα ότι έχει λάβει την απαιτούμενη εξουσιοδότηση ή έγκριση. Η μεταξύ των αρμοδίων διοικήσεων συναίνεση μπορεί να προβλέπει ότι, κατά τη διάρκεια μίας μεταβατικής περιόδου, οι προηγούμενες διατάξεις του παραρτήματος θα παραμείνουν σε ισχύ, στο σύνολό τους ή εν μέρει, ταυτόχρονα με τις νέες διατάξεις. Ο Γενικός Γραμματέας θα καθορίζει την ημερομηνία θέσης σε ισχύ των νέων διατάξεων.
8. Έκαστο Κράτος θα πληροφορεί τον Γενικό Γραμματέα, κατά τον χρόνο της υπογραφής, επικύρωσης της Συμφωνίας ή προσχώρησης σε αυτήν, σχετικά με την ονομασία και διεύθυνση της διοίκησής του που είναι αρμόδια να παράσχει τη συναίνεση υπό τους όρους της παραγράφου 7 του παρόντος άρθρου.

ΑΡΘΡΟ 7

Οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος δύναται να καταγγείλει την παρούσα Συμφωνία με γραπτή ειδοποίηση απευθυνόμενη προς τον Γενικό Γραμματέα. Η καταγγελία θα αρχίσει να ισχύει ένα έτος μετά την ημερομηνία παραλαβής της εν λόγω ειδοποίησης από τον Γενικό Γραμματέα. Οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος το οποίο παύει να είναι Μέρος της Σύμβασης για την Οδική Σήμανση και Σηματοδότηση η οποία κατατέθηκε προς υπογραφή στη Βιέννη στις 8 Νοεμβρίου 1968 θα παύει από την ίδια ημερομηνία να αποτελεί Συμβαλλόμενο Μέρος και της παρούσας Συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 8

Η παρούσα Συμφωνία θα παύσει να ισχύει εάν ο αριθμός των Συμβαλλομένων Μερών μειωθεί σε λιγότερα από πέντε για οποιαδήποτε περίοδο δώδεκα συνεχόμενων μηνών, ή εφόσον παύσει να ισχύει η Σύμβαση για την Οδική Σήμανση και Σηματοδότηση η οποία κατατέθηκε προς υπογραφή στη Βιέννη στις 8 Νοεμβρίου 1968.

ΑΡΘΡΟ 9

1. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ δύο ή περισσότερων Συμβαλλομένων Μερών σχετιζόμενη με την ερμηνεία ή εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης και την οποία τα Μέρη δε δύνανται να διευθετήσουν μέσω διαπραγματεύσεων ή άλλων μέσων διακανονισμού, θα παραπέμπεται σε διαιτησία κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε εκ των Συμβαλλομένων Μερών, θα υποβάλλεται δε για τον σκοπό αυτό σε έναν ή περισσότερους διαιτητές επιλεγμένους κοινή συναινέσει μεταξύ των Μερών που βρίσκονται σε διένεξη. Εάν τα Μέρη δε συμφωνήσουν επί της εκλογής διαιτητή ή διαιτητών εντός τριμήνου από την αίτηση για διαιτησία, οποιοδήποτε εκ των Μερών αυτών δύναται να ζητήσει από τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών να διορίσει έναν μόνο διαιτητή στον οποίο θα υποβληθεί η διαφορά προς επίλυση.
2. Η απόφαση του διαιτητή ή των διαιτητών των διορισθέντων σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου θα είναι δεσμευτική για τα Συμβαλλόμενα Μέρη που βρίσκονται σε διένεξη.

ΑΡΘΡΟ 10

Καμία διάταξη της παρούσας Σύμβασης δεν ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι εμποδίζει οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος να προβαίνει στις ενέργειες εκείνες, συμβιβαζόμενες με τις διατάξεις του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και περιοριζόμενες στις άμεσες ανάγκες της κατάστασης, που θεωρεί αναγκαίες για την εξωτερική ή εσωτερική ασφάλειά του.

ΑΡΘΡΟ 11

1. Οποιοδήποτε Κράτος δύναται, κατά το χρόνο υπογραφής της παρούσας Συμφωνίας ή κατάθεσης της πράξης επικύρωσης ή προσχώρησής του, να δηλώσει ότι δε θεωρεί αυτόν δεσμευμένο από το άρθρο 9 της παρούσας Συμφωνίας. Τα λοιπά Συμβαλλόμενα Μέρη δε θα δεσμεύονται από το άρθρο 9 σε σχέση προς οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος το οποίο προέβη σε τέτοια δήλωση.
2. Τυχόν επιφυλάξεις επί της παρούσας Συμφωνίας, πλην της επιφύλαξης της προβλεπόμενης στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, επιτρέπονται υπό τον όρο της έγγραφης διατύπωσής τους και, εάν διατυπώνονται πριν την κατάθεση της πράξης επικύρωσης ή προσχώρησης, υπό τον όρο της επιβεβαίωσής τους στην εν λόγω πράξη.
3. Οποιοδήποτε Κράτος πρέπει, κατά το χρόνο κατάθεσης της πράξης επικύρωσης της παρούσας Συμφωνίας ή προσχώρησης σε αυτή, να ειδοποιεί εγγράφως τον Γενικό Γραμματέα περί του σημείου μέχρι το οποίο οποιαδήποτε επιφύλαξη διατυπωθείσα από αυτό επί της Σύμβασης για την Οδική Σήμανση και Σηματοδότηση η οποία κατατέθηκε προς υπογραφή στη Βιέννη στις 8 Νοεμβρίου 1968 θα τυγχάνει εφαρμογής επί της παρούσας Συμφωνίας. Οποιοδήποτε επιφυλάξεις ως προς τη Σύμβαση για την Οδική Σήμανση και Σηματοδότηση οι οποίες δεν έχουν συμπεριληφθεί στην ειδοποίηση τη γεγνημένη κατά τον χρόνο κατάθεσης της πράξης κύρωσης της παρούσας Συμφωνίας ή προσχώρησης σε αυτήν θα θεωρούνται μη εφαρμοστέες επί της παρούσας Συμφωνίας.
4. Ο Γενικός Γραμματέας θα κοινοποιεί τις επιφυλάξεις και τις ειδοποιήσεις που έχουν γίνει σύμφωνα με το παρόν άρθρο σε όλα τα αναφερόμενα στο άρθρο 2 της παρούσας Συμφωνίας Κράτη.
5. Οποιοδήποτε Κράτος το οποίο έχει προβεί σε δήλωση, επιφύλαξη ή ειδοποίηση σύμφωνα με το παρόν άρθρο δύναται να την ανακαλέσει οποιαδήποτε στιγμή με ειδοποίηση απευθυνόμενη προς τον Γενικό Γραμματέα.
6. Οποιαδήποτε επιφύλαξη διατυπωθείσα σύμφωνα με την παράγραφο 2 ή κοινοποιηθείσα σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου:
  - (α) τροποποιεί, για το Συμβαλλόμενο Μέρος που διατύπωσε ή κοινοποίησε την επιφύλαξη, τις διατάξεις της Συμφωνίας με τις οποίες σχετίζεται η επιφύλαξη, μέχρι του βαθμού της επιφύλαξης,
  - (β) τροποποιεί τις διατάξεις αυτές στον ίδιο βαθμό για τα λοιπά Συμβαλλόμενα Μέρη όσον αφορά τις σχέσεις τους με το Συμβαλλόμενο Μέρος το οποίο διατύπωσε ή κοινοποίησε την επιφύλαξη.

ΑΡΘΡΟ 12

Επιπλέον των δηλώσεων, ειδοποιήσεων και κοινοποιήσεων που προβλέπουν τα άρθρα 6 και 11 της παρούσας Συμφωνίας, ο Γενικός Γραμματέας θα ειδοποιεί τα Συμβαλλόμενα Μέρη και τα αναφερόμενα στο άρθρο 2 λοιπά Κράτη σχετικά με τα ακόλουθα:

- (α) υπογραφές, επικυρώσεις και προσχωρήσεις κατά το άρθρο 2,
- (β) ειδοποιήσεις και δηλώσεις κατά το άρθρο 3,
- (γ) τις ημερομηνίες θέσης σε ισχύ της παρούσας Συμφωνίας σύμφωνα με το άρθρο 4,

- (d) την ημερομηνία θέσης σε ισχύ τροποποιήσεων της παρούσας Συμφωνίας σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφοι 2, 5 και 7,
- (e) καταγγελίες κατά το άρθρο 7,
- (f) την παύση ισχύος της παρούσας Συμφωνίας κατά το άρθρο 8.

ΑΡΘΡΟ 13

Μετά τις 30 Απριλίου 1972, το πρωτότυπο της παρούσας Συμφωνίας θα κατατεθεί στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος θα αποστείλει επικυρωμένα ακριβή αντίγραφα αυτής σε όλα τα αναφερόμενα στο άρθρο 2 της παρούσας Συμφωνίας Κράτη.

Σε πιστοποίηση των οποίων, οι κάτωθι υπογεγραμμένοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι προς τούτο, υπέγραψαν την παρούσα Συμφωνία.

Συνετάχθη στη Γενεύη την πρώτη ημέρα του Μαΐου, του έτους χίλια εννιακόσια εβδομήντα ένα, σε ένα αντίγραφο στην αγγλική, τη γαλλική και τη ρωσική γλώσσα, με τα τρία κείμενα να είναι εξίσου αυθεντικά.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ)
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ
ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΔΙΑΓΡΑΜΜΙΣΕΩΝ ΤΩΝ ΟΔΩΝ, ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΟ ΣΤΗΝ
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΟΥ ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΙ ΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΙΚΗ ΣΗΜΑΝΣΗ
ΚΑΙ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ 1968
ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ ΣΤΗ ΓΕΝΕΥΗ ΤΗΝ 1^Η ΜΑΡΤΙΟΥ 1973**

**ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΔΙΑΓΡΑΜΜΙΣΕΩΝ ΤΩΝ ΟΔΩΝ, ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΟ ΣΤΗΝ
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΟΥ ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΙ ΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΔΙΚΗ ΣΗΜΑΝΣΗ
ΚΑΙ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ Η ΟΠΟΙΑ ΚΑΤΑΤΕΘΗΚΕ ΠΡΟΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΤΗ ΒΙΕΝΝΗ ΣΤΙΣ 8
ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1968**

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη, τα οποία είναι επίσης μέρη της σύμβασης για την οδική σήμανση και σηματοδότηση η οποία κατατέθηκε προς υπογραφή στη Βιέννη στις 8 Νοεμβρίου 1968 και της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας που συμπληρώνει την εν λόγω σύμβαση και κατατέθηκε προς υπογραφή στη Γενεύη την 1^η Μαρτίου 1971, τα οποία επιθυμούν να επιτύχουν μεγαλύτερη ομοιομορφία στους κανόνες που διέπουν τις διαγραμμίσεις των οδών στην Ευρώπη, συμφώνησαν τα εξής:

ΑΡΘΡΟ 1

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη, τα οποία είναι επίσης Μέρη της Σύμβασης για την Οδική Σήμανση και Σηματοδότηση η οποία κατατέθηκε προς υπογραφή στη Βιέννη στις 8 Νοεμβρίου 1968 και στην Ευρωπαϊκή Συμφωνία που συμπληρώνει την εν λόγω Σύμβαση και κατατέθηκε προς υπογραφή στη Γενεύη την 1^η Μαΐου 1971, θα λάβουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλίσουν ότι το σύστημα οδικών διαγραμμίσεων που εφαρμόζεται επί των εδαφών τους συμφωνεί προς τη διάταξη του παραρτήματος του παρόντος Πρωτοκόλλου.

ΑΡΘΡΟ 2

1. Το παρόν Πρωτόκολλο θα είναι κατατεθειμένο έως την 1^η Μαΐου 1974 προς υπογραφή από τα Κράτη που προσυπογράφουν τη Σύμβαση για την Οδική Σήμανση και Σηματοδότηση η οποία κατατέθηκε προς υπογραφή στη Βιέννη στις 8 Νοεμβρίου 1968 και την Ευρωπαϊκή Συμφωνία που συμπληρώνει την εν λόγω Σύμβαση και κατατέθηκε προς υπογραφή στη Γενεύη την 1^η Μαΐου 1971, ή τα οποία έχουν προσχωρήσει σε αυτές και είναι είτε μέλη της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη ή έχουν γίνει δεκτά στην Επιτροπή με την ιδιότητα του συμβούλου σύμφωνα με την παράγραφο 8 των σχετικών όρων της Επιτροπής.
2. Το παρόν Πρωτόκολλο θα υπόκειται σε επικύρωση κατόπιν της εκ του ενδιαφερόμενου Κράτους επικύρωσης της Σύμβασης για την Οδική Σήμανση και Σηματοδότηση η οποία κατατέθηκε προς υπογραφή στη Βιέννη στις 8 Νοεμβρίου 1968 και της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας που συμπληρώνει την εν λόγω Σύμβαση και κατατέθηκε προς υπογραφή στη Γενεύη την 1^η Μαΐου 1971, ή της προσχώρησής του σε αυτές. Οι πράξεις επικύρωσης θα κατατεθούν στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.
3. Το παρόν πρωτόκολλο θα παραμείνει κατατεθειμένο για προσχώρηση από οποιοδήποτε από τα Κράτη τα αναφερόμενα στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου τα οποία αποτελούν Συμβαλλόμενα Μέρη της Σύμβασης για την Οδική Σήμανση και Σηματοδότηση η οποία κατατέθηκε προς υπογραφή στη Βιέννη στις 8 Νοεμβρίου 1968 και της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας που συμπληρώνει την εν λόγω Σύμβαση και κατατέθηκε προς υπογραφή την 1^η Μαΐου 1971. Οι πράξεις προσχώρησης θα κατατεθούν στον Γενικό Γραμματέα.

ΑΡΘΡΟ 3

1. Οποιοδήποτε Κράτος δύναται, κατά το χρόνο υπογραφής ή επικύρωσης του παρόντος Πρωτοκόλλου, ή προσχώρησης σε αυτό, ή σε οποιοδήποτε μεταγενέστερο χρόνο, να δηλώσει με ειδοποίηση απευθυνόμενη προς τον Γενικό Γραμματέα ότι το Πρωτόκολλο θα εφαρμόζεται επί όλων ή επί οποιουδήποτε εκ των εδαφών για τις διεθνείς σχέσεις των οποίων είναι αυτό υπεύθυνο. Η εφαρμογή του Πρωτοκόλλου επί του εδάφους ή των εδαφών που κατονομάζονται στην ειδοποίηση θα αρχίσει τριάντα ημέρες μετά την παραλαβή αυτής από τον Γενικό Γραμματέα ή κατά την ημερομηνία θέσης σε ισχύ του Πρωτοκόλλου για το Κράτος που προβλίνει στην ειδοποίηση, αναλόγως ποια ημερομηνία είναι μεταγενέστερη.
2. Οποιοδήποτε Κράτος το οποίο έχει προβεί σε δήλωση κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου δύναται σε οποιοδήποτε μεταγενέστερο χρόνο να δηλώσει με

ειδοποίηση απευθυνόμενη προς τον Γενικό Γραμματέα ότι το Πρωτόκολλο θα παύσει να εφαρμόζεται στο έδαφος που κατονομάζεται στην ειδοποίηση και η Συμφωνία θα παύσει να εφαρμόζεται στο έδαφος αυτό ένα έτος μετά την ημερομηνία παραλαβής της ειδοποίησης από τον Γενικό Γραμματέα.

ΑΡΘΡΟ 4

1. Το παρόν Πρωτόκολλο θα τεθεί σε ισχύ δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία κατάθεσης της δέκατης πράξης επικύρωσης ή προσχώρησης.
2. Για κάθε Κράτος που επικυρώνει το Πρωτόκολλο αυτό ή προσχωρεί σε αυτό μετά την κατάθεση της δέκατης πράξης επικύρωσης ή προσχώρησης, το Πρωτόκολλο θα αρχίσει να ισχύει δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία κατάθεσης από το Κράτος αυτό της πράξης επικύρωσης ή προσχώρησής του.
3. Εάν η εφαρμοστέα σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου ημερομηνία έναρξης της ισχύος προηγείται εκείνης που απορρέει από την εφαρμογή του άρθρου 39 της Σύμβασης για την Οδική Σήμανση και Σηματοδότηση η οποία κατατέθηκε προς υπογραφή στη Βιέννη στις 8 Νοεμβρίου 1968, το παρόν Πρωτόκολλο θα αρχίσει να ισχύει υπό την έννοια της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου κατά τη μεταγενέστερη εκ των δύο αυτών ημερομηνιών.

ΑΡΘΡΟ 5

Με την έναρξη ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου, καταργούνται και αντικαθίστώνται, στις μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών σχέσεις, οι διατάξεις σχετικά με το Πρωτόκολλο για την Οδική Σήμανση και Σηματοδότηση οι οποίες περιέχονται στην Ευρωπαϊκή Συμφωνία που συμπληρώνει τη Σύμβαση για την Οδική Κυκλοφορία και το Πρωτόκολλο για την Οδική Σήμανση και Σηματοδότηση του 1949 που υπογράφηκε στη Γενεύη στις 16 Σεπτεμβρίου 1950, στη Συμφωνία για τη Σήμανση Οδικών Έργων που υπογράφηκε στη Γενεύη στις 16 Δεκεμβρίου 1955, και στην Ευρωπαϊκή Συμφωνία για τις Διαγραμμίσεις των Οδών που υπογράφηκε στη Γενεύη στις 13 Δεκεμβρίου 1957.

ΑΡΘΡΟ 6

1. Μετά την επί δώδεκα μήνες ισχύ του παρόντος Πρωτοκόλλου, οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος δύναται να προτείνει μία ή περισσότερες τροποποιήσεις στο Πρωτόκολλο. Το κείμενο οποιασδήποτε προτεινόμενης τροποποίησης, συνοδευόμενο από επεξηγηματικό μνημόνιο, πρέπει να διαβιβάζεται στον Γενικό Γραμματέα, ο οποίος θα το κοινοποιεί προς όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα έχουν τη δυνατότητα να τον πληροφορήσουν εντός δώδεκα μηνών από την ημερομηνία κυκλοφορίας αυτού εάν: α) αποδέχονται την τροποποίηση, ή β) απορρίπτουν την τροποποίηση, ή γ) επιθυμούν να συγκληθεί διάσκεψη για να εξετασθεί η τροποποίηση. Ο Γενικός Γραμματέας θα διαβιβάζει επίσης το κείμενο της προτεινόμενης τροποποίησης στα λοιπά Κράτη που αναφέρονται στο άρθρο 2 του παρόντος Πρωτοκόλλου.
2. (α) Κάθε προτεινόμενη τροποποίηση η οποία κοινοποιείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου θα θεωρείται ότι γίνεται δεκτή εάν εντός της αναφερόμενης στην προηγούμενη παράγραφο δωδεκάμηνης περιόδου λιγότερα από το ένα τρίτο των Συμβαλλομένων Μερών πληροφορήσουν τον Γενικό Γραμματέα είτε ότι απορρίπτουν την τροποποίηση, είτε ότι επιθυμούν τη σύγκληση διάσκεψης προς εξέταση αυτής. Ο Γενικός Γραμματέας θα ειδοποιεί όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη σχετικά με κάθε αποδοχή ή απόρριψη οποιασδήποτε προτεινόμενης τροποποίησης και σχετικά με τα αιτήματα περί σύγκλησης διάσκεψης. Εάν ο συνολικός αριθμός των εν λόγω απορρίψεων και αιτημάτων που έχουν ληφθεί εντός της δωδεκάμηνης περιόδου είναι μικρότερος από το ένα τρίτο του συνολικού αριθμού των Συμβαλλομένων Μερών, ο Γενικός Γραμματέας θα ειδοποιεί όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη ότι η τροποποίηση θα τεθεί σε ισχύ έξι μήνες μετά την εκπνοή της αναφερόμενης στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου δωδεκάμηνης περιόδου για όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη πλην εκείνων τα οποία, κατά την καθορισθείσα περίοδο, απέρριψαν την τροποποίηση ή αιτήθηκαν τη σύγκληση διάσκεψης προς εξέταση αυτής. (β) Οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος το οποίο, κατά τη διάρκεια της εν λόγω δωδεκάμηνης περιόδου, απέρριψε προταθείσα τροποποίηση ή αιτήθηκε τη σύγκληση διάσκεψης προς συζήτηση αυτής δύναται σε οποιονδήποτε χρόνο κατόπιν της λήξης της εν λόγω περιόδου να ειδοποιήσει τον Γενικό Γραμματέα ότι αποδέχεται την τροποποίηση, ο δε Γενικός Γραμματέας θα κοινοποιεί αυτές τις ειδοποιήσεις προς όλα τα λοιπά Συμβαλλόμενα Μέρη. Η τροποποίηση θα τίθεται σε ισχύ, ως προς το Συμβαλλόμενο Μέρος το οποίο ειδοποίησε περί της αποδοχής αυτής, έξι μήνες μετά την ημερομηνία κατά την οποία ο Γενικός Γραμματέας έλαβε την ειδοποίηση.

3. Εάν προτεινόμενη τροποποίηση δεν έχει γίνει δεκτή σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου και εάν εντός της καθοριζόμενης στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου δωδεκάμηνης περιόδου λιγότερα από τα μισά από το συνολικό αριθμό των Συμβαλλομένων Μερών πληροφορήσουν τον Γενικό Γραμματέα ότι απορρίπτουν την προτεινόμενη τροποποίηση, και εάν τουλάχιστον το ένα τρίτο του συνολικού αριθμού των Συμβαλλομένων Μερών, αλλά όχι λιγότερα από πέντε, τον πληροφορήσουν ότι την αποδέχονται ή ότι επιθυμούν τη σύγκληση διάσκεψης προς εξέταση αυτής, ο Γενικός Γραμματέας θα συγκαλεί διάσκεψη για τον σκοπό της εξέτασης της προτεινόμενης τροποποίησης ή κάθε άλλης πρότασης η οποία μπορεί να υποβληθεί σε αυτόν σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου.
4. Εάν συγκληθεί διάσκεψη σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, ο Γενικός Γραμματέας θα προσκαλέσει σε αυτήν όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη και τα λοιπά Κράτη που αναφέρονται στο άρθρο 2 της παρούσας Συμφωνίας. Θα ζητήσει από όλα τα Κράτη που έχουν προσκληθεί στη Διάσκεψη να υποβάλουν σε αυτόν, έξι τουλάχιστον μήνες πριν την ημερομηνία έναρξης αυτής, οποιεσδήποτε προτάσεις τις οποίες τυχόν επιθυμούν να εξετάσει η Διάσκεψη επιπλέον της προτεινόμενης τροποποίησης και θα κοινοποιεί τις προτάσεις αυτές, τρεις τουλάχιστον μήνες πριν την ημερομηνία έναρξης της Διάσκεψης, σε όλα τα Κράτη που έχουν προσκληθεί στη Διάσκεψη.
5. (a) Οποιαδήποτε τροποποίηση του παρόντος Πρωτοκόλλου θα θεωρείται ότι έχει γίνει δεκτή εάν υιοθετηθεί από πλειοψηφία των δύο τρίτων των Κρατών που εκπροσωπούνται στη Διάσκεψη, υπό τον όρο ότι στην πλειοψηφία αυτή περιλαμβάνονται τα δύο τρίτα τουλάχιστον των Συμβαλλομένων Μερών που εκπροσωπούνται στη Διάσκεψη. Ο Γενικός Γραμματέας θα ειδοποιεί όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη σχετικά με την υιοθέτηση της τροποποίησης, και η τροποποίηση θα τίθεται σε ισχύ δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία της εν λόγω ειδοποίησης για όλα τα Συμβαλλόμενα Μέρη πλην εκείνων τα οποία, κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, ειδοποίησαν τον Γενικό Γραμματέα ότι απορρίπτουν την τροποποίηση.
(b) Συμβαλλόμενο Μέρος το οποίο έχει απορρίψει τροποποίηση κατά τη διάρκεια της εν λόγω δωδεκάμηνης περιόδου, δύναται σε οποιονδήποτε χρόνο να ειδοποιήσει τον Γενικό Γραμματέα ότι αποδέχεται την τροποποίηση, και ο Γενικός Γραμματέας θα κοινοποιήσει την ειδοποίηση αυτή προς όλα τα λοιπά Συμβαλλόμενα Μέρη. Η τροποποίηση θα τίθεται σε ισχύ, ως προς το Συμβαλλόμενο Μέρος που ειδοποίησε περί της αποδοχής, έξι μήνες μετά την παραλαβή της ειδοποίησης από τον Γενικό Γραμματέα ή κατά το πέρασ της εν λόγω δωδεκάμηνης περιόδου, αναλόγως ποια ημερομηνία είναι μεταγενέστερη.
6. Εάν η προτεινόμενη τροποποίηση του Πρωτοκόλλου και εάν δεν πληρούνται οι καθοριζόμενοι στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου όροι για την σύγκληση διάσκεψης, η προτεινόμενη τροποποίηση θα θεωρείται ότι απορρίφθηκε.
7. Ανεξαρτήτως της καθοριζόμενης στις παραγράφους 1-6 του παρόντος άρθρου διαδικασίας τροποποίησης, το παράρτημα του παρόντος Πρωτοκόλλου δύναται να τροποποιηθεί κοινή συναινέσει μεταξύ των αρμοδίων διοικήσεων όλων των Συμβαλλομένων Μερών. Εάν η διοίκηση ενός Συμβαλλόμενου Μέρους δηλώσει ότι η εσωτερική νομοθεσία του το υποχρεώνει να υποβάλει τη συναίνεση αυτού στη χορήγηση ειδικής εξουσιοδότησης ή στην έγκριση νομοθετικού σώματος, η αρμόδια διοίκηση του εν λόγω Συμβαλλόμενου Μέρους θα θεωρείται ότι συναινεί στην τροποποίηση του παραρτήματος μόνο εφόσον ειδοποιήσει τον Γενικό Γραμματέα ότι έχει λάβει την απαιτούμενη εξουσιοδότηση ή έγκριση. Η μεταξύ των αρμοδίων διοικήσεων συναίνεση μπορεί να προβλέπει ότι, κατά τη διάρκεια μίας μεταβατικής περιόδου, οι προηγούμενες διατάξεις του παραρτήματος θα παραμείνουν σε ισχύ, εν όλω ή εν μέρει, ταυτόχρονα με τις νέες διατάξεις. Ο Γενικός Γραμματέας θα καθορίζει την ημερομηνία θέσης σε ισχύ των νέων διατάξεων.
8. Έκαστο Κράτος θα πληροφορεί τον Γενικό Γραμματέα, κατά τον χρόνο της υπογραφής, επικύρωσης του Πρωτοκόλλου ή προσχώρησης σε αυτό, σχετικά με την ονομασία και διεύθυνση της διοίκησής του που είναι αρμόδια να παράσχει τη συναίνεση υπό τους όρους της παραγράφου 7 του παρόντος άρθρου.

ΑΡΘΡΟ 7

Οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος δύναται να καταγγείλει το παρόν Πρωτόκολλο με γραπτή ειδοποίηση απευθυνόμενη προς τον Γενικό Γραμματέα. Η καταγγελία θα αρχίσει να ισχύει ένα έτος μετά την ημερομηνία παραλαβής της εν λόγω ειδοποίησης από τον Γενικό Γραμματέα. Οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος το οποίο παύει να είναι Μέρος της Σύμβασης για την Οδική Σήμανση και Σηματοδότηση η οποία κατατέθηκε προς υπογραφή στη Βιέννη στις 8

Νοεμβρίου 1968 και στην Ευρωπαϊκή Συμφωνία που συμπληρώνει την εν λόγω Σύμβαση και κατατέθηκε προς υπογραφή στη Γενεύη την 1^η Μαΐου 1971, θα παύει από την ίδια ημερομηνία να αποτελεί Συμβαλλόμενο Μέρος και του παρόντος Πρωτοκόλλου.

ΑΡΘΡΟ 8

Το παρόν Πρωτόκολλο θα παύσει να ισχύει εάν ο αριθμός των Συμβαλλομένων Μερών μειωθεί σε λιγότερα από πέντε για οποιαδήποτε περίοδο δώδεκα συνεχόμενων μηνών, ή εφόσον παύσει να ισχύει η Σύμβαση για την Οδική Σήμανση και Σηματοδότηση η οποία κατατέθηκε προς υπογραφή στη Βιέννη στις 8 Νοεμβρίου 1968, ή η Ευρωπαϊκή Συμφωνία που συμπληρώνει την εν λόγω Σύμβαση και κατατέθηκε προς υπογραφή στη Γενεύη την 1^η Μαΐου 1971.

ΑΡΘΡΟ 9

1. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ δύο ή περισσότερων Συμβαλλομένων Μερών σχετιζόμενη με την ερμηνεία ή εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου και την οποία τα Μέρη δε δύνανται να διευθετήσουν μέσω διαπραγματεύσεων ή άλλων μέσων διακανονισμού, θα παραπέμπεται σε διαιτησία κατόπιν αιτήματος οποιουδήποτε εκ των Συμβαλλομένων Μερών, θα υποβάλλεται δε για τον σκοπό αυτό σε έναν ή περισσότερους διαιτητές επιλεγμένους κοινή συναινέσει μεταξύ των Μερών που βρίσκονται σε διένεξη. Εάν τα Μέρη δε συμφωνήσουν επί της εκλογής διαιτητή ή διαιτητών εντός τριμήνου από την αίτηση για διαιτησία, οποιοδήποτε εκ των Μερών αυτών δύναται να ζητήσει από τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών να διορίσει έναν μόνο διαιτητή στον οποίο θα υποβληθεί η διαφορά προς επίλυση.
2. Η απόφαση του διαιτητή ή των διαιτητών των διορισθέντων σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου θα είναι δεσμευτική για τα Συμβαλλόμενα Μέρη που βρίσκονται σε διένεξη.

ΑΡΘΡΟ 10

Καμία διάταξη του παρόντος Πρωτοκόλλου δεν ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι εμποδίζει οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος να προβαίνει στις ενέργειες εκείνες, συμβιβαζόμενες με τις διατάξεις του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και περιοριζόμενες στις άμεσες ανάγκες της κατάστασης, που θεωρεί αναγκαίες για την εξωτερική ή εσωτερική ασφάλειά του.

ΑΡΘΡΟ 11

1. Οποιοδήποτε Κράτος δύναται, κατά το χρόνο υπογραφής του παρόντος Πρωτοκόλλου ή κατάθεσης της πράξης επικύρωσης ή προσχώρησής του, να δηλώσει ότι δε θεωρεί εαυτόν δεσμευμένο από το άρθρο 9 του παρόντος Πρωτοκόλλου. Τα λοιπά Συμβαλλόμενα Μέρη δε θα δεσμεύονται από το άρθρο 9 σε σχέση προς οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος το οποίο προέβη σε τέτοια δήλωση.
2. Τυχόν επιφυλάξεις επί του παρόντος Πρωτοκόλλου, πλην της επιφύλαξης της προβλεπόμενης στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, επιτρέπονται υπό τον όρο της έγγραφης διατύπωσής τους και, εάν διατυπώνονται πριν την κατάθεση της πράξης επικύρωσης ή προσχώρησης, υπό τον όρο της επιβεβαίωσής τους στην εν λόγω πράξη.
3. Οποιοδήποτε Κράτος πρέπει, κατά το χρόνο κατάθεσης της πράξης επικύρωσης του παρόντος Πρωτοκόλλου ή προσχώρησης σε αυτό, να ειδοποιεί εγγράφως τον Γενικό Γραμματέα περί του σημείου μέχρι το οποίο οποιαδήποτε επιφύλαξη διατυπωθείσα από αυτό επί της Σύμβασης για την Οδική Σήμανση και Σηματοδότηση η οποία κατατέθηκε προς υπογραφή στη Βιέννη στις 8 Νοεμβρίου 1968, ή επί της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας που συμπληρώνει την εν λόγω Σύμβαση και κατατέθηκε προς υπογραφή στη Γενεύη την 1^η Μαΐου 1971, θα τυγχάνει εφαρμογής επί του παρόντος Πρωτοκόλλου. Οποιοσδήποτε επιφυλάξεις ως προς τη Σύμβαση για την Οδική Σήμανση και Σηματοδότηση οι οποίες δεν έχουν συμπεριληφθεί στην ειδοποίηση τη γενόμενη κατά τον χρόνο κατάθεσης της πράξης κύρωσης του παρόντος Πρωτοκόλλου ή προσχώρησης σε αυτό θα θεωρούνται μη εφαρμοστέες επί του παρόντος Πρωτοκόλλου.
4. Ο Γενικός Γραμματέας θα κοινοποιεί τις επιφυλάξεις και τις ειδοποιήσεις που έχουν γίνει σύμφωνα με το παρόν άρθρο σε όλα τα αναφερόμενα στο άρθρο 2 του παρόντος Πρωτοκόλλου Κράτη.
5. Οποιοδήποτε Κράτος το οποίο έχει προβεί σε δήλωση, επιφύλαξη ή ειδοποίηση σύμφωνα με το παρόν άρθρο δύναται να την ανακαλέσει οποιαδήποτε στιγμή με ειδοποίηση απευθυνόμενη προς τον Γενικό Γραμματέα.
6. Οποιαδήποτε επιφύλαξη διατυπωθείσα σύμφωνα με την παράγραφο 2 ή κοινοποιηθείσα σύμφωνα με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου:

- (a) τροποποιεί, για το Συμβαλλόμενο Μέρος που διατύπωσε ή κοινοποίησε την επιφύλαξη, τις διατάξεις του Πρωτοκόλλου με τις οποίες σχετίζεται η επιφύλαξη, μέχρι του βαθμού της επιφύλαξης,
- (b) τροποποιεί τις διατάξεις αυτές στον ίδιο βαθμό για τα λοιπά Συμβαλλόμενα Μέρη όσον αφορά τις σχέσεις τους με το Συμβαλλόμενο Μέρος το οποίο διατύπωσε ή κοινοποίησε την επιφύλαξη.

ΑΡΘΡΟ 12

Επιπλέον των δηλώσεων, ειδοποιήσεων και κοινοποιήσεων που προβλέπουν τα άρθρα 6 και 11 του παρόντος Πρωτοκόλλου, ο Γενικός Γραμματέας θα ειδοποιεί τα Συμβαλλόμενα Μέρη και τα αναφερόμενα στο άρθρο 2 λοιπά Κράτη σχετικά με τα ακόλουθα:

- (a) υπογραφές, επικυρώσεις και προσχωρήσεις κατά το άρθρο 2,
- (b) ειδοποιήσεις και δηλώσεις κατά το άρθρο 3,
- (c) τις ημερομηνίες θέσης σε ισχύ του παρόντος Πρωτοκόλλου σύμφωνα με το άρθρο 4,
- (d) την ημερομηνία θέσης σε ισχύ τροποποιήσεων του παρόντος Πρωτοκόλλου σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφοι 2, 5 και 7,
- (e) καταγγελίες κατά το άρθρο 7,
- (f) την παύση ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου κατά το άρθρο 8.

ΑΡΘΡΟ 13

Μετά την 1^η Μαΐου 1974, το πρωτότυπο του παρόντος Πρωτοκόλλου θα κατατεθεί στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος θα αποστέλλει επικυρωμένα ακριβή αντίγραφα αυτού σε όλα τα αναφερόμενα στο άρθρο 2 του παρόντος Πρωτοκόλλου Κράτη. Σε πιστοποίηση των οποίων, οι κάτωθι υπογεγραμμένοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι προς τούτο, υπέγραψαν το παρόν Πρωτόκολλο.

PART I
CONVENTION ON ROAD TRAFFIC
 DONE AT VIENNA ON 8 NOVEMBER 1968
(Consolidated version*)

* Including the amendments to the Convention which entered into force on 3 September 1993 (marked in the margin with a single line) and the amendments which entered into force on 28 March 2006 (marked in the margin with a double line).

CONVENTION ON ROAD TRAFFIC

The Contracting Parties, desiring to facilitate international road traffic and to increase road safety through the adoption of uniform traffic rules, have agreed upon the following provisions:

Chapter I
GENERAL PROVISIONS
ARTICLE 1

Definitions

For the purpose of this Convention the following expressions shall have the meanings hereby assigned to them:

- (a) The "domestic legislation" of a Contracting Party means the entire body of national or local laws and regulations in force in the territory of that Contracting Party;
- (b) A vehicle is said to be "in international traffic" in the territory of a State if:
  - (i) It is owned by a natural or legal person normally resident outside that State;
  - (ii) It is not registered in that State; and
  - (iii) It is temporarily imported into that State;
 provided, however, that a Contracting Party may refuse to regard as being "in international traffic" a vehicle which has remained in its territory for more than one year without a substantial interruption, the duration of which may be fixed by that Contracting Party. A combination of vehicles is said to be "in international traffic" if at least one of the vehicles in the combination conforms to the above definition;
- (c) "Built-up area" means an area with entries and exits specially signposted as such or otherwise defined in domestic legislation;¹
- (d) "Road" means the entire surface of any way or street open to public traffic;
- (e) "Carriageway" means the part of a road normally used by vehicular traffic; a road may comprise several carriageways clearly separated from one another by, for example, a dividing strip or a difference of level;
- (f) On carriageways where one or more side lanes or tracks are reserved for use by certain vehicles, "edge of the carriageway" means, for other road-users, the edge of the remainder of the carriageway;
- (g) "Lane" means any one of the longitudinal strips into which the carriageway is divisible, whether or not defined by longitudinal road markings, which is wide enough for one moving line of motor vehicles other than motorcycles;
- (g) bis "Cycle lane" means a part of a carriageway designated for cycles. A cycle lane is distinguished from the rest of the carriageway by longitudinal road markings;
- (g) ter "Cycle track" means an independent road or part of a road designated for cycles, signposted as such. A cycle track is separated from other roads or other parts of the same road by structural means;
- (h) "Intersection" means any level crossroad, junction or fork, including the open areas formed by such crossroads, junctions or forks;
- (i) "Level-crossing" means any level intersection between a road and a railway or tramway track with its own track formation;
- (j) "Motorway" means a road specially designed and built for motor traffic, which does not serve properties bordering on it, and which:
  - (i) Is provided, except at special points or temporarily, with separate carriageways for the two directions of traffic, separated from each other either by a dividing strip not intended for traffic or, exceptionally, by other means;
  - (ii) Does not cross at level with any road, railway or tramway track, or footpath; and
  - (iii) Is specially signposted as a motorway;
- (k) A vehicle is said to be:
  - (i) "Standing" if it is stationary for the time needed to pick up or set down persons or to load or unload goods; and

¹ Definition completed in the Annex of the European Agreement (see subparagraph (c), Point 3).

(ii) "Parked" if it is stationary for any reason other than the need to avoid interference with another road-user or collision with an obstruction or to comply with traffic regulations, and if the period during which the vehicle is stationary is not limited to the time needed to pick up or set down persons or goods;

Nevertheless, it shall be open to Contracting Parties to regard as "standing" any vehicle which is stationary within the meaning of subparagraph (ii) above for a period not exceeding that fixed by domestic legislation, and to regard as "parked" any vehicle which is stationary within the meaning of subparagraph (i) above for a period exceeding that fixed by domestic legislation;

(l) "Cycle" means any vehicle which has at least two wheels and is propelled solely by the muscular energy of the persons on that vehicle, in particular by means of pedals or hand-cranks;

(m) "Moped" means any two-wheeled or three-wheeled vehicle which is fitted with an internal combustion engine having a cylinder capacity not exceeding 50 cc and a maximum design speed not exceeding 50 km (30 miles) per hour. Contracting Parties are free, however, not to regard as mopeds, under their domestic legislation, vehicles which do not have the characteristics of a cycle with respect to their use, in particular the characteristic that they can be propelled by pedals, or whose maximum design speed, whose mass, or certain of whose engine characteristics exceed certain limits. Nothing in this definition shall be construed as preventing Contracting Parties from treating mopeds exactly as cycles in applying the provisions of their domestic legislation regarding road traffic;

(n) "Motorcycle" means any two-wheeled vehicle, with or without a side-car, which is equipped with a propelling engine. Contracting Parties may also treat as motorcycles in their domestic legislation three-wheeled vehicles whose unladen mass does not exceed 400 kg. The term "motorcycle" does not include mopeds, although Contracting Parties may, provided they make a declaration to this effect in conformity with Article 54, paragraph 2, of this Convention, treat mopeds as motorcycles for the purposes of the Convention;²

(o) "Power-driven vehicle" means any self-propelled road vehicle, other than a moped in the territories of Contracting Parties which do not treat mopeds as motorcycles, and other than a rail-borne vehicle;

(p) "Motor vehicle" means any power-driven vehicle which is normally used for carrying persons or goods by road or for drawing, on the road, vehicles used for the carriage of persons or goods. This term embraces trolley-buses, that is to say, vehicles connected to an electric conductor and not rail-borne. It does not cover vehicles, such as agricultural tractors, which are only incidentally used for carrying persons or goods by road or for drawing, on the road, vehicles used for the carriage of persons or goods;

(q) "Trailer" means any vehicle designed to be drawn by a power-driven vehicle and includes semi-trailers;

(r) "Semi-trailer" means any trailer designed to be coupled to a motor vehicle in such a way that part of it rests on the motor vehicle and that a substantial part of its mass and of the mass of its load is borne by the motor vehicle;

(s) "Light trailer" means any trailer of a permissible maximum mass not exceeding 750 kg;

(t) "Combination of vehicles" means coupled vehicles which travel on the road as a unit;

(u) "Articulated vehicle" means a combination of vehicles comprising a motor vehicle and semi-trailer coupled to the motor vehicle;

(v) "Driver" means any person who drives a motor vehicle or other vehicle (including a cycle), or who guides cattle, singly or in herds, or flocks, or draught, pack or saddle animals on a road;

(w) "Permissible maximum mass" means the maximum mass of the laden vehicle declared permissible by the competent authority of the State in which the vehicle is registered;

(x) "Unladen mass" means the mass of the vehicle without crew, passengers or load, but with a full supply of fuel and with the tools which the vehicle normally carries;

(y) "Laden mass" means the actual mass of the vehicle as loaded, with the crew and passengers on board;

(z) "Direction of traffic" and "appropriate to the direction of traffic" mean the right-hand side if, under domestic legislation, the driver of a vehicle must allow an oncoming vehicle to pass on his left; otherwise these expressions mean the left-hand side;

(aa) The requirement that a driver shall "give way" to other vehicles means that he must not continue or resume his advance or manoeuvre if by so doing he might compel the drivers of other vehicles to change the direction or speed of their vehicle abruptly.

² Definition completed in the Annex of the European Agreement (see subparagraph (n), Point 3).

³ See footnote.

ARTICLE 2

Annexes to the Convention

The Annexes to this Convention, namely, are integral parts of this Convention.

Annex 1: Exceptions to the obligation to admit motor vehicles and trailers in international traffic;

Annex 2: Registration number of motor vehicles and trailers in international traffic;

Annex 3: Distinguishing sign of motor vehicles and trailers in international traffic;

Annex 4: Identification marks of motor vehicles and trailers in international traffic;

Annex 5: Technical conditions concerning motor vehicles and trailers;

Annex 6: Domestic driving permit; and

Annex 7: International driving permit;

ARTICLE 3

Obligations of the Contracting Parties

1. (a) Contracting Parties shall take appropriate measures to ensure that the rules of the road in force in their territories conform in substance to the provisions of Chapter II of this Convention. Provided that the said rules are in no way incompatible with the said provisions:

(i) The said rules need not reproduce any of the said provisions which are applicable to situations that do not arise in the territories of the Contracting Parties in question;

(ii) The said rules may include provisions not contained in the said Chapter II.

(b) The provisions of this paragraph do not require Contracting Parties to provide penalties for any violation of those provisions of Chapter II which are reproduced in their rules of the road.

2. (a) Contracting Parties shall also take appropriate measures to ensure that the rules in force in their territories concerning the technical requirements to be satisfied by motor vehicles and trailers conform to the provisions of Annex 5 to this Convention; provided that they are in no way contrary to the safety principles governing the provisions of Annex 5, the said rules may contain provisions not contained in Annex 5. Contracting Parties shall also take appropriate measures to ensure that motor vehicles and trailers registered in their territories conform to the provisions of Annex 5 to this Convention when entering international traffic.

(b) The provisions of this paragraph do not impose any obligations on the Contracting Parties with respect to the rules in force in their territories concerning the technical requirements to be satisfied by power-driven vehicles which are not motor vehicles within the meaning of this Convention.

3. Subject to the exceptions provided for in Annex 1 to this Convention, Contracting Parties shall be bound to admit to their territories in international traffic motor vehicles and trailers which fulfil the conditions laid down in Chapter III of this Convention and whose drivers fulfil the conditions laid down in Chapter IV; they shall also be bound to recognize registration certificates issued in accordance with the provisions of Chapter III as *prima facie* evidence that the vehicles to which they refer fulfil the conditions laid down in the said Chapter III.

4. Measures which the Contracting Parties have taken or may take, either unilaterally or under bilateral or multilateral agreements, to admit to their territories in international traffic motor vehicles and trailers that do not satisfy all the conditions stated in Chapter III of this Convention and to recognize, in cases other than those specified in Chapter IV, the validity in their territories of driving permits issued in the territory of another Contracting Party shall be deemed to be in conformity with the object of this Convention.⁴

5. Contracting Parties shall be bound to admit to their territories in international traffic cycles and mopeds which fulfil the technical conditions laid down in Chapter V of this Convention and whose drivers have their normal residence in the territory of another Contracting Party. No Contracting Party shall require the drivers of cycles or mopeds in international traffic to hold a driving permit; however, Contracting Parties which have declared in conformity with Article 54, paragraph 2, of this Convention that they treat mopeds as motorcycles may require the drivers of mopeds in international traffic to hold a driving permit.

5 bis. Contracting Parties will take the necessary measures to ensure that road safety education be provided on a systematic and continuous basis, particularly in schools at all levels.

³ Additional definitions introduced in the Annex of the European Agreement (see Point 3).

⁴ See also Point 4 of the Annex of the European Agreement.

5 ter. Whenever driving instruction for learner drivers is provided by professional driving establishments, domestic legislation shall lay down minimum requirements concerning the curriculum and the qualifications of the personnel responsible for providing such instruction.

6. Contracting Parties undertake to communicate to any Contracting Party, which may so request, the information necessary to ascertain the identity of the person in whose name a power-driven vehicle, or a trailer coupled to such a vehicle, is registered in their territories if the request submitted shows that the vehicle has been involved in an accident or the driver of this vehicle has seriously infringed road traffic rules and is thereby liable to important penalties or disqualification from driving in the territory of the Contracting Party submitting the request.

7. Measures which the Contracting Parties have taken or may take either unilaterally or under bilateral or multilateral agreements to facilitate international road traffic by simplifying Customs, police, health and other similar formalities or to ensure that Customs offices and posts at a given frontier point have the same competence and are kept open during the same hours shall be deemed to be in conformity with the object of this Convention.

8. Nothing in paragraphs 3, 5 and 7 of this Article shall affect the right of a Contracting Party to make the admission to its territory in international traffic of motor vehicles, trailers, mopeds and cycles, and of their drivers and occupants, subject to its regulations concerning the commercial carriage of passengers and goods, to its regulations concerning insurance of drivers against third-party risks, to its Customs regulations and, in general, to its regulations on matters other than road traffic.

ARTICLE 4

Signs and signals

Contracting Parties to this Convention which are not Contracting Parties to the Convention on Road Signs and Signals opened for signature at Vienna on the same day as this Convention undertake that:

(a) All road signs, traffic light signals and road markings installed in their territory shall form a coherent system and shall be designed and placed in such a way as to be easily recognizable;

(b) The number of types of sign shall be limited and signs shall be placed only at points where they are deemed useful;

(c) Danger warning signs shall be installed at a sufficient distance from obstructions to give drivers adequate warning;

(d) It shall be prohibited:

(i) To affix to a sign, to its support or to any other traffic control device anything not related to the purpose of such sign or device; if, however, Contracting Parties or subdivisions thereof authorize a non-profit making association to install informative signs, they may permit the emblem of that association to appear on the sign or on its support provided this does not make it less easy to understand the sign;

(ii) To install any board, notice, marking or device which might be confused with signs or other traffic control devices, might render them less visible or effective, or might dazzle road-users or distract their attention in a way prejudicial to traffic safety;

(iii) To install on pavements and verges devices or equipment which might unnecessarily obstruct the movement of pedestrians, particularly elderly or disabled persons.

Chapter II

RULES OF THE ROAD

ARTICLE 5

Status of signs and signals

1. Road-users shall comply with the instructions conveyed by road signs, traffic light signals and road markings even if the said instructions appear to contradict other traffic regulations.
2. Instructions conveyed by traffic light signals shall take precedence over those conveyed by road signs regulating priority.

ARTICLE 6

Instructions given by authorized officials

1. When they are directing traffic, authorized officials shall be easily identifiable at a distance, at night as well as by day.
2. Road-users shall promptly obey all instructions given by authorized officials directing traffic.

3. It is recommended:⁵ that domestic legislation should provide that directions given by authorized officials directing traffic shall include the following:

(a) Arm raised upright; this gesture shall mean "attention, stop" for all road-users except drivers who are no longer able to stop with sufficient safety; further, if made at an intersection, this gesture shall not require drivers already on the intersection to stop;

(b) Arm or arms outstretched horizontally; this gesture shall constitute a stop signal for all road-users approaching from any direction which would cut across that indicated by the outstretched arm or arms; after making this gesture, the authorized official directing traffic may lower his arm or arms; this gesture shall likewise constitute a stop signal for drivers in front of or behind the official;

(c) Swinging red light; this gesture shall constitute a stop signal for road-users towards whom the light is directed.

4. The instructions given by authorized officials directing traffic shall take precedence over those conveyed by road signs, traffic light signals and road markings, and over traffic regulations.

ARTICLE 7

General rules

1. Road-users shall avoid any behaviour likely to endanger or obstruct traffic, to endanger persons, or to cause damage to public or private property.

2. It is recommended that domestic legislation should provide that road-users shall not obstruct traffic or risk making it dangerous by throwing, depositing or leaving any object or substance on the road or by creating any other obstruction on the road. If road-users have been unable to avoid creating an obstruction or danger in that way, they shall take the necessary steps to remove it as soon as possible and, if they cannot remove it immediately, to warn other road-users of its presence.⁶

3. Drivers shall show extra care in relation to the most vulnerable road-users, such as pedestrians and cyclists and in particular children, elderly persons and the disabled.

4. Drivers shall take care that their vehicles do not inconvenience road-users or the occupants of properties bordering on the road, for example, by causing noise or raising dust or smoke where they can avoid doing so.

5. The wearing of safety belts is compulsory for drivers and passengers of motor vehicles, occupying seats equipped with such belts, save where exceptions are granted by domestic legislation.

⁷ See footnote.

ARTICLE 8

Drivers

1. Every moving vehicle or combination of vehicles shall have a driver.

2. It is recommended that domestic legislation should provide that pack, draught or saddle animals, and, except in such special areas as may be marked at the entry, cattle, singly or in herds, or flocks, shall have a driver.⁸

3. Every driver shall possess the necessary physical and mental ability and be in a fit physical and mental condition to drive.

4. Every driver of a power-driven vehicle shall possess the knowledge and skill necessary for driving the vehicle; however, this requirement shall not be a bar to driving practice by learner-drivers in conformity with domestic legislation.

5. Every driver shall at all times be able to control his vehicle or to guide his animals.⁹

¹⁰ See footnote.

6. A driver of a vehicle shall at all times minimize any activity other than driving. Domestic legislation should lay down rules on the use of phones by drivers of vehicles. In any case, legislation shall prohibit the use by a driver of a motor vehicle or moped of a hand-held phone while the vehicle is in motion.

⁵ See also Point 5 of the Annex of the European Agreement.

⁶ See also Point 6 of the Annex of the European Agreement

⁷ Additional paragraph introduced in the Annex of the European Agreement (see Point 6).

⁸ See also Point 7 of the Annex of the European Agreement.

⁹ See also Point 7 of the Annex of the European Agreement.

¹⁰ Additional paragraph introduced in the Annex of the European Agreement (see Point 7).

ARTICLE 9

Flocks and herds

It is recommended that domestic legislation should provide that, save where exceptions are granted to facilitate their mass movement, flocks and herds should be divided into sections of moderate length spaced sufficiently far apart for the convenience of traffic.¹¹

ARTICLE 10

Position on the carriageway¹²

1. The direction of traffic shall be the same on all roads in a State except, where appropriate, on the roads used solely or principally by through traffic between two other States.

¹³ See footnote.

2. Animals moving along the carriageway shall be kept as close as possible to the edge of the carriageway appropriate to the direction of traffic.

3. Without prejudice to the provisions to the contrary of Article 7, paragraph 1, Article 11, paragraph 6, and to other provisions of this Convention to the contrary, every driver of a vehicle shall, to the extent permitted by circumstances, keep his vehicle near the edge of the carriageway appropriate to the direction of traffic. However, Contracting Parties or subdivisions thereof may lay down more precise rules concerning the position of goods vehicles on the carriageway.

4. Where a road comprises two or three carriageways, no driver shall take the carriageway situated on the side opposite to that appropriate to the direction of traffic.

5. (a) On two-way carriageways having four or more lanes, no driver shall take the lanes situated entirely on the half of the carriageway opposite to the side appropriate to the direction of traffic.

(b) On two-way carriageways having three lanes, no driver shall take the lane situated at the edge of the carriageway opposite to that appropriate to the direction of traffic.

6. Without prejudice to the provisions of Article 11 and when an additional lane is indicated by a sign, drivers of vehicles moving slowly shall use that lane.

ARTICLE 11

Overtaking and movement of traffic in lines

1. (a) Drivers overtaking shall do so on the side opposite to that appropriate to the direction of traffic.

(b) However drivers shall overtake on the side appropriate to the direction of traffic if the driver to be overtaken has signalled his intention to turn to the side of the carriageway opposite to that appropriate to the direction of traffic and has moved his vehicle or animals over towards that side in order to turn to that side for the purpose of taking another road, to enter a property bordering on the road, or to stop on that side.

(c) Domestic legislation may authorize cyclists and moped riders to pass stationary vehicles or vehicles moving at a low speed other than cycles or mopeds on the side which corresponds to the direction of traffic provided that sufficient space is available.

2. Before overtaking, every driver shall, without prejudice to the provisions of Article 7, paragraph 1, or to those of Article 14, of this Convention, make sure:

(a) That no driver who is following him has begun to overtake him;

(b) That the driver ahead of him in the same lane has not given warning of his intention to overtake another;

(c) That he can do it without endangering or interfering with the oncoming traffic making sure in particular that the lane which he will enter is free over a sufficient distance and that the relative speed of the two vehicles allows overtaking within a sufficiently short time; and

(d) That, except when using a lane closed to oncoming traffic, he will be able, without inconvenience to the road-user or road-users overtaken, to resume the position prescribed in Article 10, paragraph 3, of this Convention.

3. In pursuance of the provisions of paragraph 2 of this Article, overtaking on two-way carriageways is in particular prohibited when approaching the crest of a hill and, if visibility is inadequate, on bends, unless there are at these points lanes defined by longitudinal road markings and overtaking is carried out without leaving the lanes marked as closed to oncoming traffic.

¹¹ See also Point 8 of the Annex of the European Agreement.

¹² See also Point 9 of the Annex of the European Agreement.

¹³ Additional paragraph introduced in the Annex of the European Agreement (see Point 9).

4. When overtaking, a driver shall give the road-user or road-users overtaken a sufficiently wide berth.
5. (a) On carriageways with at least two lanes reserved for traffic moving in the direction in which he is proceeding, a driver who should be obliged, immediately or shortly after moving back to the position prescribed by Article 10, paragraph 3, of this Convention, to overtake again may, in order to perform that manoeuvre, and provided he makes sure he can do so without undue inconvenience to the drivers of faster vehicles approaching from behind, remain in the lane he has occupied for the first overtaking manoeuvre.
- (b) However, Contracting Parties or subdivisions thereof shall be free not to apply the provisions of this paragraph to the drivers of cycles, mopeds, motorcycles and vehicles which are not motor vehicles within the meaning of this Convention, or to the drivers of motor vehicles whose permissible maximum mass exceeds 3,500 kg or whose maximum speed, by design, cannot exceed 40 km (25 miles) per hour.¹⁴
6. Where the provisions of subparagraph 5 (a) of this Article are applicable and the density of traffic is such that vehicles not only occupy the entire width of the carriageway reserved for traffic taking the direction in which they are moving but also are moving only at a speed which is governed by that of the vehicle preceding them in the line:
- (a) Without prejudice to the provisions of paragraph 9 of this Article, the movement of the vehicles in one line at a higher speed than that of those in another shall not be deemed to constitute overtaking within the meaning of this Article;
- (b) A driver not in the lane nearest to the edge of the carriageway appropriate to the direction of traffic may change lanes only in order to prepare to turn right or left or to park; however, this requirement shall not apply to changes of lane effected by drivers in accordance with domestic legislation resulting from the application of the provisions of paragraph 5 (b) of this Article.¹⁵
7. When moving in lines as described in paragraphs 5 and 6 of this Article, drivers are forbidden, if the lanes are indicated on the carriageway by longitudinal markings, to straddle these markings.
8. Without prejudice to the provisions of paragraph 2 of this Article and to other restrictions which Contracting Parties or subdivisions thereof may lay down concerning overtaking at intersections and at level-crossings, no driver of a vehicle shall overtake a vehicle other than a two-wheeled cycle, a two-wheeled moped or a two-wheeled motorcycle without side-car:
- (a) Immediately before or on an intersection other than a roundabout, except:
- (i) In the case provided for in paragraph 1 (b) of this Article;
- (ii) Where the road on which overtaking takes place has priority at the intersection;
- (iii) Where traffic is directed at the intersection by an authorized official or by traffic light signals;
- (b) Immediately before or on a level-crossing not equipped with gates or half-gates, provided however that Contracting Parties or subdivisions thereof shall be free to permit such overtaking at a level-crossing where road traffic is regulated by traffic light signals incorporating a positive signal authorizing vehicles to proceed.¹⁶
9. A vehicle shall not overtake another vehicle which is approaching a pedestrian crossing marked on the carriageway or signposted as such, or which is stopped immediately before the crossing, otherwise than at a speed low enough to enable it to stop immediately if a pedestrian is on the crossing. Nothing in this paragraph shall be construed as preventing Contracting Parties or subdivisions thereof from prohibiting overtaking within a prescribed distance from a pedestrian crossing, or from imposing stricter requirements on a driver of a vehicle proposing to overtake another vehicle stopped immediately before such a crossing.
10. A driver who perceives that a driver following him wishes to overtake him shall, except in the case provided for in Article 16, paragraph 1 (b) of this Convention, keep close to the edge of the carriageway appropriate to the direction of traffic and refrain from accelerating. If, owing to the narrowness, profile or condition of the carriageway, taken in conjunction with the density of oncoming traffic, a vehicle which is slow or bulky or is required to observe a speed limit cannot be easily and safely overtaken, the driver of such vehicle shall slow down and if necessary pull in to the side as soon as possible in order to allow vehicles following him to overtake.

¹⁴ See also Point 10 of the Annex of the European Agreement.

¹⁵ See also Point 10 of the Annex of the European Agreement.

¹⁶ See also Point 10 of the Annex of the European Agreement.

11.¹⁷(a) Contracting Parties or subdivisions thereof may, on one-way carriageways and on two-way carriageways where at least two lanes in built-up areas and three lanes outside built-up areas are reserved for traffic in the same direction and are indicated by longitudinal markings:

- (i) Allow vehicles in one lane to overtake on the side appropriate to the direction of traffic vehicles in another lane; and
  - (ii) Make inapplicable the provisions of Article 10, paragraph 3, of this Convention; provided that there are adequate restrictions on the possibility of changing lanes;
- (b) In the case referred to in subparagraph (a) of this paragraph, without prejudice to the provisions of paragraph 9 of this Article, the manner of driving provided for shall not be deemed to constitute overtaking within the meaning of this Convention.

ARTICLE 12

Passing of oncoming traffic

1. When passing oncoming traffic, a driver shall leave sufficient lateral space and, if necessary, move close to the edge of the carriageway appropriate to the direction of traffic. If in so doing he finds his progress impeded by an obstruction or by the presence of other road-users, he shall slow down and if necessary stop to allow the oncoming road-user or road-users to pass.

2. On mountain roads and steep roads with characteristics similar to those of mountain roads, where the passing of oncoming traffic is impossible or difficult, it is the driver of the vehicle travelling downhill who should pull in to the side of the road in order to allow any vehicle proceeding uphill to pass, except where the arrangement of lay-bys to enable vehicles to pull in to the side of the road is such that, having regard to the speed and position of the vehicles, the vehicle proceeding uphill has a lay-by ahead of it and the need for one of the vehicles to reverse could be avoided if the vehicle proceeding uphill pulled in to that lay-by. Where one of the two vehicles which are about to pass is obliged to reverse in order to make passing possible, this manoeuvre shall be performed by the driver of the vehicle proceeding downhill unless it can manifestly be more easily performed by the driver of the vehicle proceeding uphill. However, Contracting Parties or subdivisions thereof may prescribe for certain vehicles or certain roads or sections of roads special rules differing from those laid down in this paragraph.¹⁸

ARTICLE 13

Speed and distance between vehicles

1. Every driver of a vehicle shall in all circumstances have his vehicle under control so as to be able to exercise due and proper care and to be at all times in a position to perform all manoeuvres required of him. He shall, when adjusting the speed of his vehicle, pay constant regard to the circumstances, in particular the lie of the land, the state of the road, the condition and load of his vehicle, the weather conditions and the density of traffic, so as to be able to stop his vehicle within his range of forward vision and short of any foreseeable obstruction. He shall slow down and if necessary stop whenever circumstances so require, and particularly when visibility is not good.¹⁹

2. Domestic legislation shall establish maximum speed limits for all roads. Domestic legislation shall also determine special speed limits applicable to certain categories of vehicles presenting a special danger, in particular by reason of their mass or their load. They may establish similar provisions for certain categories of drivers, in particular for new drivers.

3. The provisions set out in the first sentence of paragraph 2 may not apply to drivers of priority vehicles referred to in article 34, paragraph 2, or vehicles treated as such in domestic legislation.

4. No driver shall impede the normal progress of other vehicles by travelling abnormally slowly without proper cause.

5. The driver of a vehicle moving behind another vehicle shall keep at a sufficient distance from that other vehicle to avoid collision if the vehicle in front should suddenly slow down or stop.

[ex paragraph 5 deleted]

¹⁷ See also Point 10 of the Annex of the European Agreement.

¹⁸ See also Point 11 of the Annex of the European Agreement.

¹⁹ See also Point 12 of the Annex of the European Agreement.

- 6.²⁰ Outside built-up areas, in order to facilitate overtaking, drivers of vehicles or combinations of vehicles of more than 3,500 kg permissible maximum mass, or of more than 10 m overall length, shall, except when they are overtaking or preparing to overtake, keep at such distance from power-driven vehicles ahead of them that other vehicles overtaking them can without danger move into the space in front of the overtaken vehicle. However, this provision shall not apply in very dense traffic or in circumstances where overtaking is prohibited. In addition:
- (a) The competent authorities may exempt certain conveyances of vehicles from this provision, or may similarly make it inapplicable on roads where two lanes are allotted to traffic in the direction concerned;
  - (b) Contracting Parties and subdivisions thereof may prescribe different figures from those given in this paragraph with respect to the vehicle characteristics concerned.

ARTICLE 14

General requirements governing manoeuvres

1. Any driver wishing to perform a manoeuvre such as pulling out of or into a line of parked vehicles, moving over to the right or to the left on the carriageway, or turning left or right into another road or into a property bordering on the road, shall first make sure that he can do so without risk of endangering other road-users travelling behind or ahead of him or about to pass him, having regard to their position, direction and speed.²¹
2. Any driver wishing to make a U-turn or to reverse shall first make sure that he can do so without endangering or impeding other road-users.
3. Before turning or before a manoeuvre which involves moving laterally, the driver shall give clear and sufficient warning of his intention by means of the direction-indicator or direction-indicators on his vehicle, or, failing this, by giving if possible an appropriate signal with his arm. The warning given by the direction-indicator or direction-indicators shall continue to be given throughout the manoeuvre and shall cease as soon as the manoeuvre is completed.

ARTICLE 15

Special regulations relating to regular public-transport service vehicles

It is recommended²² that domestic legislation should provide that in built-up areas, in order to facilitate the movement of regular public-transport service vehicles, the drivers of other vehicles shall, subject to the provisions of Article 17, paragraph 1, of this Convention, slow down and if necessary stop in order to allow the public-transport vehicles to perform the manoeuvre required for moving off from stops marked as such. The provisions thus laid down by Contracting Parties or subdivisions thereof shall in no way affect the duty incumbent on drivers of public-transport vehicles to take, after having given warning by means of their direction-indicators of their intention to move off, the precautions necessary to avoid any risk of accident.

ARTICLE 16

Change of direction

1. Before turning right or left for the purpose of entering another road or entering a property bordering on the road, a driver shall, without prejudice to the provisions of Article 7, paragraph 1, and of Article 14, of this Convention:
  - (a) If he wishes to turn off on the side appropriate to the direction of traffic, keep as close as possible to the edge of the carriageway appropriate to that direction and make as tight a turn as possible;
  - (b) If he wishes to turn off on the other side, and subject to such other provisions as Contracting Parties or subdivisions thereof may enact for cycles and mopeds enabling them to change direction, for instance by crossing the intersection in two separate stages, move as closely as possible to the centreline of the carriageway if it is a two-way carriageway or to the edge opposite to the side appropriate to the direction of traffic if it is a one-way carriageway and, if he wishes to enter another two-way road, make his turn so as to enter the carriageway of such other road on the side appropriate to the direction of traffic.
2. While changing direction, the driver shall, without prejudice to the provisions of Article 21 of this Convention regarding pedestrians, allow road users to pass on the carriageway, or on other parts of the same road he is preparing to leave.

²⁰ See also Point 12 of the Annex of the European Agreement.

²¹ See also Point 13 of the Annex of the European Agreement.

²² See also Point 14 of the Annex of the European Agreement.

ARTICLE 17

Slowing down

1. No driver of a vehicle shall brake abruptly unless it is necessary to do so for safety reasons.
2. Every driver intending to slow down to an appreciable extent shall, except where his slowing down is in response to an imminent danger, first make sure that he can do so without danger or undue inconvenience to other drivers. He shall also, unless he has made sure that there is no vehicle following him or that any following vehicle is a long way behind, give clear and timely warning of his intention by making an appropriate signal with his arm. However, this provision shall not apply if warning of slowing down is given by the vehicle's stop lights, referred to in Annex 5, paragraph 31, of this Convention.

ARTICLE 18

Intersections and obligation to give way

1. Every driver approaching an intersection shall exercise such extra care as may be appropriate to local conditions. Drivers of vehicles shall, in particular, drive at such a speed as to be able to stop to allow vehicles having the right of way to pass.
2. Every driver emerging from a path or an earth-track (dirt road) on to a road other than a path or an earth-track shall give way to vehicles travelling on that road. For the purposes of this Article the terms "path" and "earth-track" (dirt road) may be defined in domestic legislation.
3. Every driver emerging on to a road from a property bordering thereon shall give way to vehicles travelling on that road.²³
4. Subject to the provisions of paragraph 7 of this Article:
  - (a) In States where traffic keeps to the right the driver of a vehicle shall give way, at intersections other than those specified in paragraph 2 of this Article and in Article 25, paragraphs 2 and 4 of this Convention, to vehicles approaching from his right;
  - (b) Contracting Parties or subdivisions thereof in whose territories traffic keeps to the left shall be free to regulate the right of way at intersections as they see fit.²⁴
5. Even if traffic light signals authorize him to do so, a driver shall not enter an intersection if the density of traffic is such that he will probably be obliged to stop on the intersection, thereby obstructing or preventing the passage of cross traffic.
6. A driver who has entered an intersection where traffic is regulated by traffic light signals may clear the intersection without waiting for the way to be opened in the direction in which he wishes to proceed, provided that this does not impede the progress of other road-users moving in the open direction.
7. ~~[Words deleted]~~ Drivers of vehicles not moving on rails shall give way to rail-borne vehicles.

²⁵ See footnote.

ARTICLE 19

Level-crossings

Road-users shall exercise extra care in approaching and traversing level-crossings. In particular:

- (a) Every driver of a vehicle shall drive at a moderate speed;
- (b) Without prejudice to the obligation to obey an instruction to stop given by a light signal or a sound signal, no road-user shall enter a level-crossing at which the gates or half-gates are across the road or in process of being placed across the road, or at which the half-gates are in process of being raised;
- (c) If a level-crossing is not equipped with gates, half-gates or light signals, no road-user shall enter it without making sure that no rail-borne vehicle is approaching;
- (d) No driver shall enter a level-crossing without first ascertaining that he may not be obliged to stop on it;
- (e) No road-user shall linger while traversing a level crossing; if a vehicle is compelled to stop, its driver shall endeavour to move it off the track, and, if he is unable to do so, immediately do everything he can to ensure that the drivers of rail-borne vehicles are warned of the danger in time.

²³ See also Point 15 of the Annex of the European Agreement.

²⁴ See also Point 15 of the Annex of the European Agreement.

²⁵ Additional paragraph introduced in the Annex of the European Agreement (see Point 15).

ARTICLE 20

Rules applicable to pedestrians

1. Contracting Parties or subdivisions thereof shall be free not to enforce the provisions of this Article except in cases where pedestrian traffic on the carriageway would be dangerous or would obstruct vehicular traffic.²⁶

2. If, at the side of the carriageway, there are pavements (sidewalks) or suitable verges for pedestrians, pedestrians shall use them. Nevertheless, if they take the necessary precautions:

- (a) Pedestrians pushing or carrying bulky objects may use the carriageway if they would seriously inconvenience other pedestrians by walking on the pavement (sidewalk) or verge;
- (b) Groups of pedestrians led by a person in charge or forming a procession may walk on the carriageway.

²⁷ See footnote.

3. If it is not possible to use pavements (sidewalks) or verges, or if none is provided, pedestrians may walk on the carriageway; where there is a cycle track and the density of traffic so permits, they may walk on the cycle track, but shall not obstruct cycle and moped traffic in doing so.

4. Pedestrians walking on the carriageway in accordance with paragraphs 2 and 3 of this Article shall keep as close as possible to the edge of the carriageway.²⁸

5. It is recommended that domestic legislation should provide as follows: pedestrians walking on the carriageway shall keep to the side opposite to that appropriate to the direction of traffic except where to do so places them in danger. However, persons pushing a cycle, a moped or a motorcycle, and groups of pedestrians led by a person in charge or forming a procession shall in all cases keep to the side of the carriageway appropriate to the direction of traffic. Unless they form a procession, pedestrians walking on the carriageway shall, by night or when visibility is poor and, by day, if the density of vehicular traffic so requires, walk in single file wherever possible.²⁹

6. (a) Pedestrians wishing to cross a carriageway shall not step on to it without exercising care; they shall use a pedestrian crossing whenever there is one nearby;

(b) In order to cross the carriageway at a pedestrian crossing signposted as such or indicated by markings on the carriageway:

(i) If the crossing is equipped with light signals for pedestrians, the latter shall obey the instructions given by such lights;

(ii) If the crossing is not equipped with such lights, but vehicular traffic is regulated by traffic light signals or by an authorized official, pedestrians shall not step onto the carriageway while the traffic light signal or the signal given by the authorized official indicates that vehicles may proceed along it;

(iii) At other pedestrian crossings, pedestrians shall not step on to the carriageway without taking the distance and speed of approaching vehicles into account.

(c) In order to cross the carriageway elsewhere than at a pedestrian crossing signposted as such or indicated by markings on the carriageway, pedestrians shall not step on to the carriageway without first making sure that they can do so without impeding vehicular traffic.³⁰

(d) Once they have started to cross a carriageway, pedestrians shall not take an unnecessarily long route, and shall not linger or stop on the carriageway unnecessarily.

7. However, Contracting Parties or subdivisions thereof may impose stricter requirements on pedestrians crossing the carriageway.

ARTICLE 21

Behaviour of drivers towards pedestrians

1. Every driver shall avoid behaviour likely to endanger pedestrians.

2. Without prejudice to the provisions of Article 7, paragraph 1, Article 11, paragraph 9, and Article 13, paragraph 1, of this Convention, where there is on the carriageway a pedestrian crossing signposted as such or indicated by markings on the carriageway:

- (a) If vehicular traffic is regulated at that crossing by traffic light signals or by an authorized official, drivers forbidden to proceed shall stop short of the crossing or the transverse markings preceding it and, when they are permitted to proceed, shall not prevent or obstruct

²⁶ See also Point 16 of the Annex of the European Agreement.

²⁷ Additional paragraph introduced in the Annex of the European Agreement (see Point 16).

²⁸ See also Point 16 of the Annex of the European Agreement.

²⁹ See also Point 16 of the Annex of the European Agreement.

³⁰ See also Point 16 of the Annex of the European Agreement.

the passage of pedestrians who have stepped on to it; drivers turning into another road at the entrance to which there is a pedestrian crossing shall do so slowly and give way, if necessary stopping for this purpose, to pedestrians already using, or about to use, the crossing;

(b) If vehicular traffic is not regulated at that crossing by traffic light signals or by an authorized official, drivers shall approach the crossing only at a speed low enough not to endanger pedestrians using, or about to use, it; if necessary, they shall stop to allow such pedestrians to cross.

3. No provision of this Article shall be construed as preventing Contracting Parties or subdivisions thereof from:³¹

Requiring drivers of vehicles to stop in all cases when pedestrians are using, or about to use, a pedestrian crossing signposted as such or indicated by markings on the carriageway in the conditions laid down in Article 20 of this Convention, or

Prohibiting them from preventing or obstructing the passage of pedestrians who are crossing the carriageway at or very near an intersection even if there is at that point no pedestrian crossing signposted as such or indicated by markings on the carriageway.

4. Drivers intending to overtake, on the side appropriate to the direction of traffic, a public transport vehicle at a stop marked as such shall slow down and if necessary stop to allow passengers to board or alight from that vehicle.

³² See footnote.

ARTICLE 22

Islands on the carriageway

Without prejudice to the provisions of Article 10 of this Convention, a driver may pass to the left or to the right of islands, posts and other devices set up on the carriageway on which he is travelling, except in the following cases:

- (a) Where the side on which the island, post or device shall be passed is indicated by a sign;
- (b) Where the island, post or device is on the centre-line of a two-way carriageway; in this case the driver shall keep to the side of the island, post or device corresponding to the direction of traffic.

ARTICLE 23

Standing and parking

1. Outside built-up areas, standing or parked vehicles and halted animals shall so far as possible be stationed elsewhere than on the carriageway. Both in and outside built-up areas they shall not be stationed on cycle tracks, cycle lanes, bus lanes, tracks for horseback riders, footpaths, pavements or on verges specially provided for pedestrian traffic, save where applicable domestic legislation so permits.

2. (a) Animals halted and vehicles standing or parked on the carriageway shall be kept as close as possible to the edge of the carriageway. A driver shall not stand or park his vehicle on a carriageway save on the side appropriate, for him, to the direction of traffic; nevertheless, standing or parking on the other side shall be permitted where standing or parking on the side appropriate to the direction of traffic is prevented by the presence of rail tracks. Moreover, Contracting Parties or subdivisions thereof may:

- (i) Refrain from prohibiting standing and parking on one side or the other in certain conditions, for instance where standing on the side appropriate to the direction of traffic is prohibited by road signs;
- (ii) On one-way carriageways, authorize standing and parking on the other side as well as or instead of on the side appropriate to the direction of traffic;
- (iii) Authorize standing and parking in the middle of the carriageway at places specially marked;

(b) Save where domestic legislation provides otherwise, vehicles other than two-wheeled cycles, two-wheeled mopeds and two-wheeled motorcycles without side-car shall not stand or be parked two abreast on the carriageway. Standing or parked vehicles shall, unless the layout of the area permits otherwise, be placed parallel to the edge of the carriageway.³³

3. (a) The standing or parking of a vehicle on the carriageway shall be prohibited.³⁴

- (i) On pedestrian crossings, on crossings for cyclists, and on level-crossings;

³¹ See also Point 17 of the Annex of the European Agreement.

³² Additional paragraphs introduced in the Annex of the European Agreement (see Point 17).

³³ See also Point 18 of the Annex of the European Agreement.

³⁴ See also Point 18 of the Annex of the European Agreement.

(ii) On tramway or railway tracks on a road or so close to such tracks that the movement of trams or trains might be impeded, and also, subject to the possibility for Contracting Parties or subdivisions thereof to provide otherwise, on pavements and cycle tracks;

³⁵ See footnote.

(b) The standing or parking of a vehicle at any point where it would constitute a danger shall be prohibited, more particularly:

(i) Save in such spaces as may be specially marked, under flyovers and in tunnels;

(ii) On the carriageway, close to the crests of hills, and on bends where visibility is not sufficient for the vehicle to be overtaken in complete safety, having regard to the speed of vehicles on the section of the road in question;

(iii) On a carriageway beside a longitudinal road marking, where subparagraph (b) (ii) of this paragraph does not apply but the width of the carriageway between the marking and the vehicle is less than 3 m and the marking is such that vehicles approaching it on the same side are forbidden to cross it;

(iv) At any place where the vehicle would conceal road signs or traffic light signals from the view of road-users;

(v) On an additional lane indicated by a sign for slowly moving vehicles;

(c) The parking of a vehicle on the carriageway shall be prohibited:

(i) On approaches to level-crossings, to intersections and to bus, trolley-bus or rail vehicle stops; within the distances prescribed by domestic legislation;³⁶

(ii) In front of vehicle entries to properties;

(iii) At any point where the parked vehicle would prevent access to another vehicle properly parked or prevent such other vehicle from moving out;

(iv) On the central carriageway of three-carriageway roads and, outside built-up areas, on the carriageways of roads marked as priority roads by appropriate signs.

(v) *[deleted]*

4. A driver shall not leave his vehicle or his animals without having taken all suitable precautions to avoid any accident and, in the case of a motor vehicle, to prevent its unauthorized use.

5.³⁷ It is recommended that domestic legislation should provide as follows: every power-driven vehicle other than a two-wheeled moped or a two-wheeled motorcycle without side-car, and every trailer coupled or uncoupled shall when stationary on the carriageway outside a built-up area be signalled to approaching drivers at a sufficient distance by means of at least one appropriate device placed at the most suitable point to give them adequate advance warning:

(a) If the vehicle is stationary at night on the carriageway in circumstances such that approaching drivers cannot be aware of the obstacle which the vehicle constitutes;

(b) If the driver, in other cases, has been compelled to halt his vehicle at a place where standing is prohibited.

6. Nothing in this Article shall be construed as preventing Contracting Parties or subdivisions thereof from introducing other provisions on parking and standing or from making individual provisions for the standing and parking of cycles and mopeds.

³⁸ See footnote.

ARTICLE 24

Opening of doors

It shall be prohibited to open the door of a vehicle, to leave it open, or to alight from the vehicle without having made sure that to do so cannot endanger other road-users.

ARTICLE 25

Motorways and similar roads

1.³⁹ On motorways and, if so provided in domestic legislation, on special approach roads to and exit roads from motorways:

(a) The use of the road shall be prohibited to pedestrians, animals, cycles, mopeds unless they are treated as motorcycles, and all vehicles other than motor vehicles and their trailers, and to motor vehicles or motor-vehicle trailers which are incapable, by virtue of their design, of attaining on a flat road a speed specified by domestic legislation;

³⁵ Additional text introduced in the Annex of the European Agreement (see Point 18).

³⁶ See also Point 18 of the Annex of the European Agreement.

³⁷ See also Point 18 of the Annex of the European Agreement.

³⁸ Additional paragraph introduced in the Annex of the European Agreement (see Point 18).

³⁹ See also Point 19 of the Annex of the European Agreement.

(b) Drivers shall be forbidden:

- (i) To have their vehicles standing or parked elsewhere than at marked parking sites; if a vehicle is compelled to stop, its driver shall endeavour to move it off the carriageway and also off the flush verge and, if he is unable to do so, immediately signal the presence of the vehicle at a distance so as to warn approaching drivers in time;
- (ii) To make U-turns, to travel in reverse, and to drive on to the central dividing strip, including the crossovers linking the two carriageways.

⁴⁰ See footnote.

2. Drivers emerging on to a motorway shall give way to vehicles travelling on it. If there is an acceleration lane, they shall use it.

3. A driver leaving a motorway shall move into the traffic lane appropriate to the motorway exit in good time and enter the deceleration lane, if there is one, as soon as he can.

⁴¹ See footnote.

4. For the purpose of the application of paragraphs 1, 2 and 3 of this Article, other roads reserved for motor vehicle traffic, duly signposted as such and not affording access to or from properties alongside, shall be treated as motorways.⁴²

ARTICLE 25 bis

Special regulations for tunnels indicated by special road signs

In tunnels indicated by the special road signs, the following rules shall apply:

1. All drivers are forbidden:

(a) to reverse;

(b) to make a U-turn;

(c) *[deleted]*

2. Even if the tunnel is lit, all drivers must switch on the driving or passing lamps.

3. Drivers are permitted to stop or park a vehicle only in case of emergency or danger. In doing so, they must, where possible, use the places specially indicated.

4. In case of a prolonged stoppage the driver must switch off the engine.

ARTICLE 26

Special rules applicable to processions and handicapped persons

- 1. It shall be prohibited for road-users to cut across troop columns, files of schoolchildren accompanied by a person in charge, and other processions.
- 2. Handicapped persons travelling in invalid chairs propelled by themselves or moving at a walking pace may use pavements (sidewalks) and suitable verges.

ARTICLE 27

Special rules applicable to cyclists, moped drivers and motorcyclists

- 1. Notwithstanding the provisions of Article 10, paragraph 3, of this Convention, Contracting Parties or subdivisions thereof shall be free not to prohibit cyclists from travelling two or more abreast.
- 2. It shall be prohibited for cyclists to ride without holding the handlebars with at least one hand, to allow themselves to be towed by another vehicle, or to carry, tow or push objects which hamper their cycling or endanger other road-users. The same provisions shall apply to moped drivers and motorcyclists; in addition, however, moped drivers and motorcyclists shall hold the handlebars with both hands except when signalling the manoeuvre described in Article 14, paragraph 3, of this Convention.⁴³
- 3. It shall be prohibited for cyclists and moped drivers to carry passengers on their vehicle; however, Contracting Parties or subdivisions thereof may authorize exceptions to this provision and, in particular, authorize the transport of passengers on such additional saddle or saddles as may be fitted on the vehicle. Motorcyclists shall not be permitted to carry passengers except in the sidecar, if there is one, and on the additional saddle (pillion), if any, fitted behind the driver.
- 4. Where cycle lanes or cycle tracks exist, Contracting Parties or subdivisions thereof may forbid cyclists to use the rest of the carriageway. In the same circumstances, they may authorize moped drivers to use the cycle lane or cycle track and, if they consider it advisable, prohibit them from using the rest of the carriageway. Domestic legislation shall specify under

⁴⁰ Additional paragraph introduced in the Annex of the European Agreement (see Point 19).

⁴¹ Additional paragraph introduced in the Annex of the European Agreement (see Point 19).

⁴² See also Point 19 of the Annex of the European Agreement.

⁴³ See also Point 20 of the Annex of the European Agreement.

what conditions other road users may use the cycle lane or cycle track or cross them, maintaining cyclists' safety at all times.⁴⁴

⁴⁵ See footnote.

⁴⁶ See footnote.

ARTICLE 28

Audible and luminous warnings

1. Audible warning devices may be used only:

(a) To give due warning with a view to avoiding an accident;

(b) Outside built-up areas when it is desirable to warn a driver that he is about to be overtaken.

The sounds emitted by audible warning devices shall not be prolonged more than necessary.

2. Motor-vehicle drivers may give the luminous warnings specified in Article 32, paragraph 3, of this Convention, instead of audible warnings, between nightfall and dawn. They may also do so in daylight hours for the purpose indicated in paragraph 1 (b) of this Article, if to do so is more appropriate in the prevailing circumstances.

3. Contracting Parties or subdivisions thereof may authorize the use of luminous warnings in built-up areas also for the purpose referred to in paragraph 1 (b) of this Article.

ARTICLE 29

Rail-borne vehicles

1. Where a railway uses a carriageway, every road-user shall, on the approach of a tram or other rail-borne vehicle clear the track as soon as possible to allow the rail-borne vehicle to pass.

2. Contracting Parties or subdivisions thereof may adopt special rules, differing from those laid down in this Chapter, for the movement of rail-borne vehicles on the road and for passing or overtaking such vehicles. However, Contracting Parties or subdivisions thereof may not adopt provisions which conflict with those of Article 18, paragraph 7, of this Convention.⁴⁷

⁴⁸ See footnote.

ARTICLE 30

Loading of vehicles

1. If a permissible maximum mass is laid down for a vehicle, the laden mass of the vehicle shall never exceed the permissible maximum mass.

2. Every load on a vehicle shall be so arranged and, if necessary, stowed as to prevent it from:

(a) Endangering persons or causing damage to public or private property, more particularly by trailing on or falling on to the road;

(b) Obstructing the driver's view or impairing the stability or driving of the vehicle;

(c) Causing noise, raising dust, or creating any other nuisance which can be avoided;

(d) Masking lights, including stop lights and direction-indicators, reflex reflectors, registration numbers and the distinguishing sign of the State of registration with which, under this Convention or under domestic legislation, the vehicle is required to be equipped, or masking signals given by arm in accordance with Article 14, paragraph 3, or Article 17, paragraph 2, of this Convention.

3. All accessories, such as cables, chains and sheets, used to secure or protect the load shall be drawn tight around the load and be firmly fastened. All accessories used to protect the load shall satisfy the requirements laid down for the load in paragraph 2 of this Article.

4.⁴⁹ Loads projecting beyond the front, rear or sides of the vehicle shall be clearly marked in all cases where their projection might not be noticed by the drivers of other vehicles; at night, a white light and a white reflecting device shall be used for such marking at the front and a red light and a red reflecting device at the rear. More particularly, on power-driven vehicles:

(a) Loads projecting more than 1m beyond the front or rear of the vehicle shall always be marked;

⁴⁴ See also Point 20 of the Annex of the European Agreement.

⁴⁵ Additional paragraph introduced in the Annex of the European Agreement (see Point 20).

⁴⁶ Additional articles (Articles 27 bis to 27 quarter) introduced in the Annex of the European Agreement (see Point 20bis).

⁴⁷ See also Point 21 of the Annex of the European Agreement.

⁴⁸ Additional paragraph introduced in the Annex of the European Agreement (see Point 21).

⁴⁹ See also Point 22 of the Annex of the European Agreement.

(b) Loads projecting laterally beyond the outer edge of the vehicle in such a way that their lateral outer edge is more than 0.40 m from the outer edge of the vehicle's front position (side) light shall be marked at the front at night, and loads projecting in such a way that their lateral outer edge is more than 0.40m from the outer edge of the vehicle's red rear position (side) light shall be similarly marked at the rear at night.

5. Nothing in paragraph 4 of this Article shall be construed as preventing Contracting Parties or subdivisions thereof from prohibiting, restricting, or subjecting to special authorization, load projections as referred to in the aforesaid paragraph 4.

ARTICLE 30 bis

Carriage of passengers

Passengers shall not be carried in such numbers or in such a way as to interfere with driving or obstruct the driver's view.

ARTICLE 31

Behaviour in case of accident

1. Without prejudice to the provisions of domestic legislation concerning the obligation to assist the injured, every driver or other road-user involved in a traffic accident shall:

- (a) Stop as soon as he can do so without causing an additional danger to traffic;
- (b) Endeavour to ensure traffic safety at the site of the accident and, if a person has been killed or seriously injured in the accident, to prevent, insofar as such action does not affect traffic safety, any change in conditions at the site, including the disappearance of traces which might be useful for determining responsibilities;
- (c) If so requested by other persons involved in the accident, identify himself to them;
- (d) If a person has been injured or killed in the accident, notify the police and remain on the scene of the accident or return to it and wait there until the arrival of the police, unless he has been authorized by the police to leave or has to assist the injured or to receive attention himself.

⁵⁰ See footnote.

2. Contracting Parties or subdivisions thereof may, under their domestic legislation, refrain from imposing the provision of paragraph 1 (d) of this Article in cases where no serious injury has been caused and none of the persons involved requests that the police should be notified.

ARTICLE 32

Rules of the use of lamps

1. Between nightfall and dawn and in any other circumstances when visibility is inadequate on account, for example, of fog, snowfall or heavy rain, the following lamps shall be lit on a moving vehicle:

- (a) On power-driven vehicles and mopeds the driving lamp(s) or passing lamp(s) and the rear position lamp(s), according to the equipment prescribed by the present Convention for the vehicle of each category;
- (b) On trailers, front position lamps, if such lamps are required according to Annex 5, paragraph 30, of this Convention, and not less than two rear position lamps.

2. Driving lamps shall be switched off and replaced by passing lamps:

- (a) In built-up areas where the road is adequately lighted and outside built-up areas where the carriageway is continuously lighted and the lighting is sufficient to enable the driver to see clearly for an adequate distance and to enable other road-users to see the vehicle far enough away;

- (b) When a driver is about to pass another vehicle, so as to prevent dazzle far enough away to enable the driver of the other vehicle to proceed easily and without danger;

- (c) In any other circumstances in which it is necessary to avoid dazzling other road-users or the users of a waterway or railway running alongside the road.

3. When, however, a vehicle is following closely behind another vehicle, driving lamps may be used to give a luminous warning as referred to in Article 28, paragraph 2, of the intention to overtake.

4. Fog lamps may be lit only in thick fog, falling snow, heavy rain or similar conditions and, as regards front fog maps, as a substitute for passing lamps. Domestic legislation may authorize the simultaneous use of front fog lamps and passing lamps and the use of front fog lamps on narrow, winding roads.

⁵⁰ Additional subparagraph introduced in the Annex of the European Agreement (see Point 24).